

העולם הזה

**השבועון
המצויר
לכל**

שועל המדבר בא העירה...

הוא שמע על הידרמוזיק הרוצה לגרש ממנו את המדבר.
מה יחיה אז, "שטח המחנה" של השועל?

המחיר
75
מיל

16. 3. 1950
כ"ז אדר תשי"ז
גמ. 648
שנה 18

„גמזו“ לטובה

מושב עובדים חדש
של
פועלי אגודת ישראל

למעלה מימין:
האסטרטגיה קודמת
דבר: פרץ יעקב רחבי
וצבי אכסדרוט, היר
עץ המכני של הסוכי
נות מוסרים הסכרות
ראנשי המקום.

למעלה משמאל:
הרבי מוויזניץ פועד
פת שחרית.

באמצע מימין:
מושב חדש —
שלט חדש

ישראל גוטפריד מפרדון נושא כלי
עבודה וכלי נשק

הצלומים: בראון

→ פיום המקם: הורה

וולטר קליי לוידרמילק

אחד החזיונות הנהדרים ביותר הוא מאבק האדם עם הטבע. אנני יכול לתאר לי מחזה מרנין-לב יותר מאשר כבוש הכוחות העצומים של הטבע על ידי חכמת האדם, חריפותו, שעבוד החומר לשירות המין האנושי. שכלול טכני וארגון סוציאלי של חיינו עשויים להביא ברכה רבה עד אין קץ, הרי הם עשויים להפסיק כל מחסור ולהעלות את המין האנושי לרמה גבוהה של תרבות. לכאורה נדמה שאין דבר פשוט יותר מאשר פתוח אוצרות טבע, אך כל הבקיא בדבר נוכח לדעת שהדרך רחוקה ומייגעת. כיצד אמר פרנסיס בייקון "כדי למשול בטבע עלינו תחילה לצייט לו". האדם מסוגל להפוך את הרע לטוב ובזה כוחו העצום. דוגמת רשות עמק טנסי תוכיח. היה היה הפכפך, נהר זורני, מוזיק ומשחית אשר דוקא קיבל על עצמו מרות, מימיו שאתמול שטפו אדמה יקרה, הרסו, השתוללו, מביאים כיום ברכה, מייצרים אנרגיה חשמלית, משקים יערות. 113 מיליון יארד מעוקב של אדמה הועבר ממקום למקום כדי לעצור את הנהר טנסי. כמות זו היא פי שנים עשר ומעלה של נפה שבע הפירמידות הגדולות של מצרים, בביטון בלבד השתמשו פי שנים וחצי מאשר לכל הסכרים והבנינים של תעלת פנמה. 1200 מיל כבישים נסללו, 140 מיל של מסילת ברזל, שלושים מיליון יארד מעוקב של עפר וסלעים הוצאו ממקומם להכנת יסודות הסכרים, חפירה גדולה שיש בה כדי לטמן עשרים בינייני "אמפייר סטייט", הבניין הגדול ביותר בניו יורק ואולי בעולם כולו. מי הנהר נופלים מגובה של 602 מטר ליד הסכר הראשון, לגובה של 23 מטר ליד הסכר האחרון ויוצרים כמות עצומה של אנרגיה חשמלית. כך הפך עמק שומם ופרא לאדמה פורייה המפרנסת בכבוד מיליוני בני אדם. מים מסוגלים להגדיל כל שטח אדמה פי כמה וכמה.

קנאה אחזה אותי מאז ומתמיד בשמעי על הצלחת רשות עמק טנסי. שם הוגשם חלומי ולבש צורה מעשית. בצלומים ראיתי הרים קרחים, ממש כמו הרי הנגב או הרי ירושלים וראיתי את אותם ההרים מכוסים יערות כעבור שותיים. אכן העוני אינו הכרח. הברירה בדיננו. מפעלי פתוח והשקאה מסוגלים למנוע זיעה ולהפוך את ארצנו לגן עדן. אכן, מאז ומתמיד נושא אני את עיני המתבוננים הגדולים, לבעלי תכניות הפתוח העשויים להביא ברכה, אם רק ימצאו אוזן קשבת והבהנה. אין אני יכול למשל למחוק מוכרונני את שמו של המהנדס הנורבגי, אלברט היאורט, אינני יודע אם חיי הוא או מתי אך זוכר אני שהוא פרסם עוד בשנת 1919 תכנית להשקאת הארץ בעזרת תעול וייצור חשמל. גם אביו של היאורט היה מהנדס ידוע שם בנורבגיה שבנה סכרים ורכש לעצמו מומחיות מיוחדת בריסון מפלי מים. אלברט היאורט נמשך לתנאי ובקרא פעם בספר יחזקאל נצנץ במוחו רעיון השקאת הארץ. כיצד נאמר שם?

המים האלה יוצאים אל הגלילה הקדמונה וירצו על הערבה ובאו הימה אל הימה המוצאים ונרפאו המים. והיה כל נפש חיה אשר ישרץ אל כל אשר יבוא שם נחלים ויהיה והיה הדגה רבה מאד כי באו שמה המים האלה וירפאו וחי כל אשר יבוא שמה הנחל. והיה יעמדו עליו דיגים מעין גדי ועד עין עגר לים משטוח לתכמים יהיו למינה תהיה דגתם כדגת הים הגדול רבה מאד.

היאורט הושפע השפעה עמוקה מן הפסוקים האלה ונגש לעבוד תכנית השקאה ובנין תעלות. הוא עמד חיש מהר על כך שבסכרי אסואן כבנהרות סוריה טמונים כוחות חשמליים גדולים. הוא רצה להביא את מימי הארץ רוגטס מסוריה לא"י דרך מנהרה והיצע לנצל את נהר פרת שבסביבתו משתרע שטח של 220,000 קמ"ר שעי"ו יושבה לפניו אוכלוסיה צפופה. מקור הפרת באנטוליה ומאחר שנפלג לקאראיס ולמורדסו, זורם דרך סוריה

וולטר קליי לוידרמילק

ועירק. היאורט לא היה תולם בהקיק, הוא הרצה על תכניתו פעמים אחדות בחברה הגיאוגרפית המלכותית בלונדון, היה חבר בחברה על שם פרדיי ובמכון ויקטוריה ופרסם מאמרים רבים בעתונות הבריטית המקצועית. בתכניתו התעניינו ותמכו האקון, מלך נורבגיה שביקר כמה פעמים בהרצאותיו, ויני סטון צירצילי, וויקונט סמואל ואחיו, סיר סטוארט סמואל, הנמנה על ידידיו הקרובים של היאורט. פרט מענין של התכנית הוא בנין תעלה לאורך שבעים קילומטר בין ים המלח והים התיכון. אורך התעלות הפנימיות בעמק הירדן היה מגיע לפי זה למאתיים קילומטר בערך.

היאורט נשכח ובמקומו בא וואלטר קליי לוידרמילק האיש אשר תכנן "רשות עמק טנסי" על הירדן. קשה להביע באיזה רטט של אהדה מהולה בתורה ישבתי ממולו. הנה האיש ששמו

הפך מושג בעינינו לשם דבר. הנה האיש אשר לא ידענוהו כלל ולפתע, באחד הימים כשעבר בארץ, ראה את אשר ראה. עיבוד תכנית המסוגלת להביא לנו ישע והצלה. גם עתה נענה להזמנת משרד החקלאות ובא לכמה שבועות כדי לעקוב אחר השנויים שחלו בארץ. מיד נכר בו האכר, גוף מסורבל וחזק, ידים שאתו במח"רשה. הוא ממעט בדבור ככל עובד אדמה, אך אותם המשפטים המעטים שהוא מעלה על שפתותיו, הצובים, שקולים להפליא ועולים ממעמקי הנשמה. מכאן כוחם הסוגסטיבי הבלתי רגיל. שערות השיבה העוטרות את ראיו

מאשר בכל מקום אחר. המזרח התיכון הוא בית העלמין של ממלכות גדולות. כאן כבכל מקום אחר, מפסידים אנו במלחמה למען האדמה הפורייה. כל זמן שלא ננצח בקרב זה, לא ישרור שלום בעולם.

לפני אחת עשרה שנה בקרתי כאן לראשונה ומיד עמדתי על האפשרויות המצויינות של רשות עמק הירדן. הופ"תעתי מן הדמיון הרב, בין מולדתי המצומצמת, קאליפורניה הדרומית, לבין ארץ ישראל. תופתע אם אומר לך שכאן יורדת כמות גשם גדולה יותר מאשר אצלנו. הרינו שם שגובהם כגובה התרמון אינם מקבלים אף את מתי ציית כמות הגשם של הר זה. בודאי שמעת על פאלמספרינגס בה מבלים כוכבי הוליווד את חופשתם, אכן אקלימה כאקלים יריחו. אקלים חוף הים שלנו דומה לזה של טבריה, אקלים לוס-אנגילס כאקלים רחובות. אכן תבין מדוע הרגשתי את עצמי בא"י חיש מהר כמו בבית, כך עמדתי על כך שתפקידים דומים עומדים לפניכם, הרי גם בקליפורניה נאבקנו עם הבעיה כיצד אפשר לכוון את מי הגשמים לאדמה פורייה. כך צץ במוח רעיון נותח כחן חדש למימי הירדן. ירדו פחות מים לים המלח ויביאו תועלת גדולה יותר, הרי אפשר לנצל את ההבדל הרב בגובה בין הים התיכון וים המלח. זאת עשינו בקליפורניה, מדוע אי אפשר לעשות זאת כאן? ידידי סבדו, אולי מהנדס המים הטוב ביותר בעולם אישר את תכניתו. אגב, אף הוא עומד לבקר בישראל בקרוב.

כמה עולה ממון התכנית? בימים ההם דובר על ששים מיליון לירות, זא. 250 מיליון דולר. הון תועפות? לפי החשובים תביא ההשקעה שלושה אחוז רוח במשך חמשים שנה הרי הרשות עשויה להויל את המים ואת החשמל. בקליפורניה הונהגה תפיסה משפטית חדשה בזמן האחרון לגבי מים. זכות הבכורה של מי מריבה שייכת לאותו אדם או מוסד אשר ישמש בהם לטובת הכלל ויביא ברכה. יבוא זמן בו ישתמשו בעקרון זה גם לגבי הקרקע. ייתכן שרק כעבור חמשים שנה יבינו את רעיוני זה כהלכה, אבל שנוי זה בוא יבוא מתוך הכרח. בקרתי בעירק ונוכחתי לדעת שעל ידי השקעה טובה יכלו שם להתפרנס לא פחות משלושים-ארבעים מיליון בני אדם על רמת חיים גבוהה, אך את הדוגמא הבולטת והחריפה ביותר ראיתי לפני בואי לכאן עקב בקורי באפריקה. רעב פרץ בסביבת האגם גייאסה על אף העובדה שמי האגם מתוקים והסביבה אדמה מצויינת שאין המים מגיעים אליה בגלל התנאים הגיאוגרפיים. איש אפריקה אינו חקלאי מטבעו ולכן אינו דואג ליצירת הקשר בין אדמה ומים, איש סין בודאי היה עושה זאת.

דברי לוידרמילק מזעזעים בפשטותם, בכנותם. כל העולם נלחם למען שעל אדמה נוסף, אך שום איש אינו מתעניין בשעל זה אחר שנמצא ברשותו. אזהרתו — מן ההכרח שתמצא את הזה בכל מקום, אך קודם כל אצלנו.

אימפרסריו: ב. גילאון (גורציקוב) - ק. גינצבורג

מתכבדים להציג את הכנר העולמי ואת אחותו הפסנתרנית המהוללת

יהודי וחפציבה מנוחין

בתל-אביב	אולם "אהל שם"	בירושלים	אולם "אדיסון"	בחיפה	אולם "ארמון"
בימים: 13.4, 17.4, 18.4	ביום רביעי 19.4.50	ביום חמישי 20.4.50	ביום חמישי 20.4.50	ביום חמישי 20.4.50	ביום חמישי 20.4.50
מכירת הכרטיסים במשרד "ארמון", החל מיום ראשון 19.4, שעה 8.30 בבקר	מכירת הכרטיסים במשרד ש. כהנא, החל מיום ששי 24.3, שעה 9 בבקר	מכירת הכרטיסים במשרד ק. גינצבורג, החל מיום ששי 17.3.50, 8.30 בבקר	מכירת הכרטיסים במשרד ק. גינצבורג, החל מיום ששי 17.3.50, 8.30 בבקר	מכירת הכרטיסים במשרד ק. גינצבורג, החל מיום ששי 17.3.50, 8.30 בבקר	מכירת הכרטיסים במשרד ק. גינצבורג, החל מיום ששי 17.3.50, 8.30 בבקר
הקהל מתבקש לשים לב לתאריכי הקונצרטים, בכרטיסים. מחירי הכרטיסים כוללים מסי הממשלה והעיריה					

שליש שנים למסעות הפלמ"ח

(ינואר - אפריל 1947)

רישומים מן המסע במדבר

ריה. וידעת — נוצח השיממון, נוצח חו סלעי בתה נוראים אלה, נוצח המי ות. שמוע תשמע תפילת-גבורה חרי שית: בחליצך העצומים, שממת-דורות, עוד תלדי ותראי אור למאות ישובים עבריים, לרובבות בני-אדם, שסערות מדבר התרבות, עקרה כל נטע טוב מלבם...

"חבריא" פנה אלינו, "הלא תסלחו לי", היינו שלשה חברים שנתקבצו יחדו, על-מנת לשמוע את ספור המסע במדבר, שהוא נטל חלק בו. הסתכלנו בו בהשתוממות.

הלא תסלחו לי, אמר, "על דב רים מליציים כל שהם. נזקקתי להם. נזקקתי למשפטים שיביעו משהו עמוק יותר מאשר. אגדה סתם. יתכן שווה חולשה, אולם חשתי צורך נפשי לומר יותר מאשר ספור קובים רגיל. בשי בילי אין זה אך פרוה. הוד קדומים הוא, שכמה שלא ארבה בדברים, — יהיה בלתי ניתן לתפישתו למי שלא חזה וצפה בהדרו' בעיניו הוא."

חין חיוך קל, כילד שסרה. הס' תכל בנו במשובה, כשהוא מנסה לכ' סות על מבוכתו, והמשיך.

"כך, שאספר על המס' במדבר בקשתם... האתאר לפניכם את הדרך בה עברנו, את השעות בהן הלכנו, אכלנו, ישנו? — לא כל זאת אני משאיר לרושמי מסעות למיניהם. אני לא על הדרך ומאורעותיה אספר לכם. לא על השבילים בהם דרכנו, אלא עלינו, שרגלינו דרכה בהם. על הא' נשים אספר, על האדם במסע, כי הוא יקר לי מכל המון ההרים והגבעות גם יחד."

הסתכל בנו כאומר לבחון האם באמת מקשיבים אנחנו לדבריו, הושיט ידו, לקח מעט חול בידו, ובמוללו אותו בין אצבעותיו, המשיך.

"תארו לעצמכם, שאתם הולכים במישור המדברי רחב הידים. צוע'

דמה בנפשך ידידי, דמה בנפשך, שאתה הולך במדבר... לא. לא במדבר, אלא בשיממון. הולך אתה יום, יומים, שבוע ימים. גרונך ניחר בצמא וכל גופך אומר חולשה, רפיון, אפסות כור חות. מימיך שממה, ומשמאלך שמי מה גדולה הימנה. גבעות, גבעות של חול וסלעים חשופות, דוממות, נאנקות תחת עולה של שמש המרחב העצום והצר כאחד. לא שביל בטוח, לא דרך ברורה, לא שיה ירק. עץ — הרי הוא בחינת תפאורת סרקסטית על במה של תיאטרון סטירי. עיתים נדמה לך, שהגבעות הללו, גבעות המדבר, שוק' עות, כביכול, נבלעות. בבטן האדמה, מצטופפות יחדיו, ככבשים אלו ביום חמסין לוהט.

כך הולך אתה ימים. לפעמים חש אתה בכל רמ"ח איבריך: הנה קץ השממה. מאחורי גבעה זו, או הר זה — הישוב, השפלה המוריקה. ואי תה כה בטוח באמונתך זאת, עד כי יודע אתה לתאר לעצמך את אשר ית' גלה לפניך, כאשר תצא את הואדי, בו אתה הולך, כאשר תעקוף את ההר שממולך, מתאר אתה לעצמך את הד' בר בבהירות. וכבר הנך משוכנע: הנה, הנה המים הזורמים, הנה האדם התרבותי, איש הישוב הולך לקראתך. ולפתע... המדבר. צחיח, שומם, ארוך' אלהים. ושבעתים מרגיש אתה אז את כובד עולו של תרמילך, את צמאך הגובר והולך למים, למקום מושב. והרצון תוקף אותך להשליך הכל, לפ' רוש זוג זרועותיך ולרוץ לקראת הא' פס הנרחב והנעלם, עד אשר תצא הנשמה מגופך, עד אשר לבבך יתפקע. חפץ אתה שהאדמה תפצה פיה ותבי' לעץ... ואתה חש בדכאון ויאוש, המת' גברים ומשתלטים עליך, ואתה נושם אך חול מדבר חם, צורב, ואויר של דכדוך ושביון רוח. ואז, ברגע זה ממש, תהרהר בת קול במדבר, ועשרות בחורים יענו אח'

בובוני סאטיריקון

זנון וורדן ויצחק גילדאן (גוריאצ'יקוב) העשירו השבוע את עולמנו האמנותי בכמה חדשה, עליה מופיעים הבובונים הפוליטיים של שריין. הנה שני שרים, בובתו של ארני בוויין ודמות יקרה אחת שירדה באורח זמני מן הכמה הנקראת "אם תרצו הריני אגדה..."

קים מעמד כלשהו חייבים לסעוד את חבריהם בצ'ר להם.
— משה — נשמע קול מראשית השורה קח נא תרמיל אחד מאלה שאני נושא. איני יכול לשאת שלשה בבת' אחת.
— שתיקה.
— משה.
— איני יכול.
— אבל תבין, למעלה מכוחותי הוא לשאת שלשה תרמילים. קח את הקל שבכלם. משה, זה המוחזק בחור טוב, בעיני כלם; שותק ואחר מתפרץ.
— קשה, קשה. לכל קשה. יקום החלש וישוב לביתו. אין כאן מקום לחלשים. ואני — הוסיף בגסות — אין אני חבר לאגודת צער-בעלי-חיים. שמו האנשים עצמם כלא שומעים. מועקה היתה בשורה.
— מה הריצה הזאת, רבוננו של עולם? — גם על המפקדים לא פסחה (המשך בעמוד 12)

ט. ו. א.
לאמריקה

מטוסים משובחים בעלי 4 מנועים; חבר עובדים אמ' ריקאי מנוסה; ארוחות ללא חסלום; שרות אדיב.

שויצריה
איטליה

קשר עם מרכזי העולם העק' ריים. פנה אל טוכן הנסיעה שלך או טלפן: 5788 ט.ו.א. תל-אביב מס'

הנר יכול לסמוך על
TWA
TRANS WORLD AIRLINE
ג'רה"ב • ארופה • אמריקה • אסיה

חץ הפסח
קרב ובא...

וככל עקרת בית בישראל מתכוונת כודאי גם את לנקוי הכללי של הבית. אך, אל דאגה! עבירתך תהא קלה ויעילה יותר, בעזרת. כלי המטבחה, שמשות, יצפות, דתית, חררי האמבטיה יבדיקו לתפארה ודירתך תהא נאה ביותר לכבוד החג.

נקוי
"אמה"
יעיל פי כמה!

דו"גאן ושומאכר הגיעו לישראל

אני "מגדיר" את עצמי...

— אינני מבין אותך — אמר לי אחד מידידי, עסקן מפלגתי חותיק — בחור בגילך, בימים כאלה... איך אפי' שר שלא תשתייך לאף מפלגה? נו באמת, — איך יכול אדם להסתובב כך, לפרוק עול, הייתי אומר. נו טוב, — אני מבין שאינך רוצה להיות פעיל, אין לך נטיה לעבודה ארגונית מפלגתית. אבל איך אפשר שאדם לא יגדיר את עצמו? הרי כל אדם צריך סוף סוף להחליט לאיזה מחנה הוא משתייך. אינני רוצה להשפיע עליך להכנס למפלגה, אני מדבר מנקודת ראות רחבה יותר: הגיע הזמן שתגדיר את עצמך!

הדברים הללו לא עברו בלי השפעה. לאחר שהרהרתי בהם נוכחתי שמכמה בחינות צודק חברי. הנה אני לי נוצר מצב עדין: ידידי מחוגי היר מין סבורים שמשום שאינני נמנה על מחנה, מסתמא אני "אדום", ולעומתם ידידי מחוגי השמאל סבורים שמשום שאינני נמנה על מחנה מסתמא אני "מיני". חושדים בי בנטיית נמנה, ואחרים מנסים להשפיע עלי להצטרף למפלגתם, בקצור: אין לי שקט ומנוחה. והרי את כל זאת יכול אני למנוע בנקל: אגש למועדון מפלגה, שתי תמונות, ומיד "פנקס-חבר" בידי — והריני "מגדיר", שוב לא ינסו טפוסים שונים ל"ארגן" אותי, ולא ייחסו לי דעות והשקפות שאינן כחור בות שחור על גבי לבן בעתונה של מפלגתי, והכל יבוא על מקומו בשלום. ערב אחד יצאתי לעיר במטרה לבקר בשנים או שלושה מועדוני מפלגות, ולאחר שאעמוד על אפייין, אבחר בקרובה לרוחי ביותר, מן המועדון הראשון שנקרה בדרכי בקע אור רב ונשי מעה שירה צורמת. הסתכלתי לחוכו מבדד לחלון וראיתי חבורת נערים ונערות מקפצת ושרה. "הללו צעירים מרי בשבילי", חשבתי, והתרחקתי מן המקום. מועדון שני שכן בקומה השנייה ועשה רושם סולידי יותר, מצאתי אותו ועלונים שונים. השעה היתה מוקדמת ובמועדון היו רק אנשים ספורים, שהסתודדו בפנות. החלטתי לסקור את כל אשר מסביבי. הסיסמאות משכו את העין ביותר. על קיר אחד התנוסס המשפט: "תן לי חבר את ידך המיובלת". ועל קיר שני: "ד' יכפר על עמו". ומתחת באותיות קטנות יותר: "אשרי הגבר הצניע לכת". ועוד כמה סיסמאות כגון: "מלכות סועלים במדינה מסורתית", "יבוא הן זר לארץ!", "בוז לקפיטליזמוס!" וכן היו תלויות על הקיר כמה מודעות המכריזות על כינוסים והרצאות. הסיסמאות הללו הוכיחו שמפלגה זו ירדע את דרכה, ומראה חבריה נשע רגש של בטחון שהפעם נקלעתי לחבר רה הוגנת. נגשתי אליהם ואמרתי את מטרתי בואי.

— עליך לחכות למזכיר — ענו. ישבתי וחיכיתי. לאטו התמלא המרעון, עד כי עשן התאבך בתוך הד' דיבורים שוטפים מעשרות גרונות. לב' סוף בא המזכיר. לאחר שהתודדתי אליו ביקשני להכנס עמו ל"מזכירות". הוא היה אדם חביב, אלא שלבושו היה מיוחד במינו: ענוד עניבה מפוארת ולבוש מכנסי חאקי קצרים. הבנתי שמפלגה זו דוגלת בפשטות והידוד כאחד, וצירוף זה גרמה לי מענין ביותר.

— ובכן אתה רוצה להצטרף למפלגתנו. אני מבין. אולם עליך לדעת שאין מפלגתנו כשאר המפלגות המקב' לות לשורותיהן כל דכפין. הרוצה להכנס למפלגתנו חייב לעבור את הפרוצדורה הזו: א. למלא שאלון;

שני הקומיקנים הפופולריים דו"גאן ושומאכר כר ישבו במשך אחת עשרה שנה על מזוזה דותיהם ברוסיה ובצרפת, עתה הניעה השעה לדרת מן המזוזה ודרות הללו ודפי' תוח אותן. נק' זוה שיעשו זאת בישראל.

ב. לעמוד במבחן האינטלגנציה; ג. הועד בישיבתו יחליט אם מתאים האיש. באם התשובה תהיה חיובית, על המתקבל להביא שלוש תמונות: אחת בפרופיל, השניה באמפאס, וה' שלישית בבגדים. לאחר התשלום המ' קובל יקבל את פנקס-החבר. ובכן נת' חיל בשאלון.

הוא הושיט לי שאלון ארוך. שאלון כניסה למפלגה כל המוסר את תוכן השאלון, או חלק ממנו, לאדם בלתי-מהימן, עובר על התקנות. השם... (לפני ואחרי השנוי לעב' רית)...

הגיל האמיתי... הכתובת האורחית... א. ה' שכל'ה (למחוק את המיותר).

1. השכלה עצמית (בכתיקה וכו'). 2. רומנים זעירים. 3. קורסים בכח. 4. ספרות בלשית. 5. חוסר-השכלה.

ב. עבר פוליטי (למחוק את המיותר)...

1. סוציאליזמוקרטי. 2. טרוצקיסט. 3. פצפיסט. 4. אנארכיסט. 5. רבולוציונר.

ג. עבר ציוני... (למחוק את המ' יותר).

1. תרומות לקופת "ר' מאיר בעל' הנס". 2. רכישת כתבי הרצל. 3. השתתפות באסיפות. 4. הפגנות אנטי-בריטיות. 5. השתתפות ב"מצבים צבאיים".

ד. עבר ארגוני (למחוק את המ' יותר).

1. שיחות עם פועלים. 2. חיכוחים בבית-הספר. 3. פעילות בבתי-הקפה. 4. ארגון נשפיות. נשפים וכו'. 5. ארגון חיי משפחה.

וכן עוד כמה סעיפים היו בשאלון הארוך לאחר שמחקתי את כל המיותר ותתמתי את שמי, הגשתי ברטט מיוחד את השאלון למזכיר. הוא נטל אותו ולאחר שהסמינו באחת ממגרותיו פתח ואמר:

— ועכשיו ניגש למבחן האינטלי-גנציה...

הרגשתי שעכשיו יבוא הדבר החמור ביותר, שיקבע אם אתקבל למפלגה או לא.

— שיטת המבחן היא פשוטה — אמר המזכיר — אני שואל אותך שא' לות ואתה עונה לי תשובות. אם מ' דת האינטליגנציה שלך לא תהיה נמו' כה מן הממוצע — סיכוייך להתקבל למפלגתנו הם טובים. השאלה הרא' שונה היא: מה חייב אדם בארץ להיות כאדם, כיהודי, וכציוני? — הוא חייב להיות אדם, יהודי, וציוני.

— טוב. שאלה שניה: במה מצטיי' נת תקופתנו? — בזה שהיא תקופת המאה העש' רים.

— לא רע. ועכשיו אמור לי: מה זה אטום?

— בתיקה בצפון תל-אביב. לפי דעתך האם ההויה קודמת לתודעה, או התודעה קודמת להויה?

— תסלח לי... — הויה או תודעה — מה קודם? — שניהם באים זה אחר זה.

— הגדרתך מופשטת מדי. תן לי משל.

— אם שמים קומקום על אש, או קודם המים רותחים ורק אחר-כך הקומקום מתחיל לצפצף.

— טוב מאד. ועכשיו אמור לי שם של גאון.

— הגאון מחילגא. — מי המציא את המלחמה?

— אי-לי-הנשק. — לשם מה?

— כדי לתת עבודה לבעלי-מקצוע, ולשלם "מס הכנסה" שמאזן את תק' ציב הממשלה.

— טוב. סבורני שכבר קיבלתי מושג על רמת האינטליגנציה שלך. הועד יחליט אם לקבל אותך למפלגה.

וכעת, באיזה חוג אתה מעונין? קיי' מים אצלנו חוגים שונים: חוג לפו' ליטיקה, חוג לכלכלה, חוג לספרות...

— אני מעונין בחוג ליחסים. — חוג למה?!

— י-ח-ס-י-ם. חוג ללמוד היחסים שבין אדם לאדם, בין פועל לנותן-עבודתו, בין תלמיד למורה, בין בעל לאשתו, בין סוחר לקונה וכו'.

— מענין מאד! תמשיך בבקשה להסביר לי...

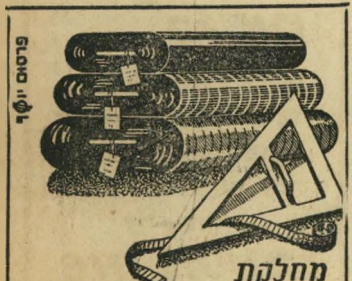
— תסלח לי, אדוני המזכיר, אבל אני כבר מרגיש לא טוב... מסתובב לי הראש...

— אני אשאל אותך עוד כמה שא' לות, אולי זה יעבור.

— לא. אני מוכרח ללכת הביתה. — חלילה וחס! אתה התחלת לד' בר על ענין "חוג ליחסים" ודבר זה מענין אותי מאד. אני הייתי רוצה שא' תה תקבל על עצמך להדריך את החוג הזה, במקרה שהועד יאשר אותך כח' בר. המוכן הנך?

— חבר אדוני, אני לא מוכן... אני כבר מבולבל לגמרי... שלום...

וכך עזבתי את המועדון. אותו ערב שוב לא יצאתי מחדרי. קראתי בספר ולאט לאט עזבני כאב-הראש. אלא שוב נשארתי "בלתי-מגדיר". אלא שעכשיו, משום מה, לא הצטערתי על כך.

מחלקת החלפות לפי מדידה

שד בית מסחרנו תתפור לך חליפה ממדאי האריי גים שלה (גם, "לכד") או מארייגך, בגזרה הידועה ובעבוד המעודה שד

אפ"ק

ירושלים, תל-אביב, חיפה

הכלדינה הזאת

מיליונרים אמריקניים בישראל

מיליונרים אמריקניים בספון אנית הזקפוס "קורונה" המסיעה אותם סביב כדור הארץ תמורת 2000 לירות למוגזות. הם מחזיקים מכון שאינם יודעים שהנסיעה חיפה – ירושלים תעלה 17,500 ל"י לאיש.

הצלום: ר. יונס

...חורשת ווירה

השבוע נטעו חורשות עץ שם ראש העיר ישראל רוקח ליד באר שבע וידר הדסים עץ שם אשת הנשיא. בתמונה: הגב' הדסה סמואל, מר משה קוק, חבר הנהלת הסוכנות וראש עיריית הנוער, הגב' ווירה ויצמן ורב סרן ארנון.

הצלום: פשיטיצקי

נפש. רודף שלום כזה — כלום אינו ראוי לכבוד מצד ועידת רודפי השלום שלנו?

ענו ואמרו לו לאותו בעל-הצעה: — לא הבינות כלום, במחילה, מכל הוועידה הזאת. צריך לדעת לקרוא בין השיטין...

לים והיא נקבה את המחיר. אבל כעת גורע שגם הממשלה אינה נקיה בענין זה. מתברר שהנוסעים שלמו באמריקה 10 דולר כל אחד לקונסוליה הישראלית בניו-יורק וקיבלו ויזה של תייר. כעת שלחה הממשלה 5000 דולר לאיטליה, כדי להחזיר שם לנוסעי "קרן ניה" את עשרת הדולרים, מפני שלא ניצלו את הוויזה...

נדמה לי שעוד לא קרה כדבר הזה, שממשלה תחזיר לאיש פרטי דמי רשיון מפני שהלה אינו משתמש ברשיון. אבל גם ג'סטא יוצאת-דופן זו לא תחקן את הרושם שעשתה על התיירים פשיטת העור בחיפה.

הממשלה מקיימת מחלקה לתיירות. בסוכנות יש ממונים על קבלת פניהם של אורחים מחוץ-לארץ. להסתדרות העובדים יש אגף לתיירות. גם ויצ"ו, המזרחי והציונים הכלליים עוסקים בעד ריכת טיולים וכן עוסקים בזה קרן היסוד, הקרן הקימת ושאר מוסדות צבוריים ופרטיים. כנראה, ריבוי הויל-דות אינו סגולה לבריאותו של הרך הנולד...

דרישת שולם
בוב מילר, הכתב הח"ר של "יונייטד פרס", מהודוסיין... המחפש תמיד שליחויות אל המקומות המסוכנים ביותר, זכור לנו מתקופת עבודתו בארץ-ישראל בימי הפעולות של המח"ת נגד האנגלים. עכשיו הוא יושב בסאיגון, בירת הוודוסיין ובמברק שלח משם לפני כמה ימים הוא כתב:

"הוועדה האמריקאית לחקירת המצב בארצות אסיה הדרומית-מזרחית עומדת להגיע לסאיגון ומחכים להתגברות פעור לות הטיור של המחתרת הוויטנאמית לשם הפגנת כוח. הוועדה יכולה להת' כונן לשמוע התפוצצויות רימוני-יה, שהן מעשה יומיומי בוו פאריס-זוטא של המושבה הצרפתית הוודוסיין. חברי הוועדה ימצאו בסאיגון דומה לפאריס ביום שרב, בהבדל אחד: גומעי הקונקאק בבתי-הקפה שלאורך הטיילת, היושבים בחוק, מעולם אינם יודעים מתי יושלך עליהם רימוניד מתוך גיפ העובר ביעף. העיר מלאה אנשים במדים: חיילי לגיון הזרים חבושי מצנפות לב' גות, "כלניות" של הדיבניה המוסטת, סנגאלים שחורים, קציני ימיה שמדיהם מקושטים בגדילי זהב. לגו, העתונאים, ההרגשה היא כמו שהיתה בארץ-ישראל בימי השיא של הטיוריוזם הקיצוני."

אוהדי התנועה הלאומית הוויטנאמית יאחלו, בודאי, להוציאי-מין, מנהיג תנו' עת השיחרור, שגם בהודוסיין יסתים המאבק בהשגת עצמאות ובפינוי הצבא והשלטון הזר, כפי שנסתים בישראל...

הצעה לוועד השלום
אחרי הוועידה היפה שהיתה בבית-העם בתל-אביב מטעם הוועד למ' ען השלום, בה הופיע יצחק גרינבוים יחד עם אנשי מפ"ם והקומוניסטים היהודים והערבים, אמר אחד מן הבלתימפלגתיים:

— לפי דעתי היתה הוועידה צריכה לשלוח ברכה מיוחדת למלך עבדאללה בברכת-עמון ולהציע לו להיות נשיא כבוד של הוועידה. הרי הוא השלטן היחיד מכל שליטי מדינות-ערב המוכן לחתום על שלום עם מדינת ישראל — והוא עושה זאת ממש בסכנת נפשות, כי אנשי המופתי מאיימים שירצחוהו

והאזרח זה הוא אומר?

מאת מ. דמקור

הכר מטפלים בתיירים
המעשה בחמש מאות התיירים האמריקנים שבי או באניית-הפאר "קרן ניה" לחיפה היה יכול לשמש נושא לקומדיה, אלמלא הנזק שהוא גרם לשמה הטוב של מדינת ישראל כארץ של תיירות.

בהגיע האניה לחיפה התכוננו רבים לערוך טיול לירושלים עיר הקודש, אך נדחמו לשמוע, כי הטיול יעלה כח' מישים דולר לאיש. התיירים העשירים האלה יודעים להעריך את הדולר ורגי' לים לעמוד על המקח ולבדוק כל חש' בון עד הפרטה. חמישים דולר הם סכום ניכר באמריקה, שם אפשר לח' יות בסכום זה חצי חודש — והם סרבו לכן לבזבז סכום כזה על טיול של חצי יום.

האניה הפליגה לדרכה ורוב הנוס' עים לא השתתפו בטיול וחוזרים לאמ' ריקה עם הרושם שבמדינת ישראל פוש' טים את העור מעל התייר.

טוענת הממשלה: אין זו אשמתה. חברת-תיור פרטית מארגנת את הטיור

באגת כל אקס

נתונה לפעוטיה ולשלומם. בשמחה ורצון קדמו האמהות את המוצר החדש שהוצא זה עתה ע"י "שמן" —

שמן לתינוק.

שמן מובחר זה מכיל לנולין המרגיע ומשקט את עורו הרגיש של התינוק.

למען בריאות ילדיך השתמשי בשמן עדין זה לאחר האמבטיה ולפני החלפת החיתולים.

מחיר הבקבוק 170 פרוסה

שמן לתינוק

"שמן"

עולמות באלם

הייתי בנשף פורים של אגודת החר"ש אלמים היהודים בתל-אביב ור"איתי את אברהם קאופמן, חרש אלם, הוא היה בן 14 כשנשלח ע"י הגרמנים ברכבת המות מהונגריה למחנה השמדה במזרח, תאב חיים ומרי קפץ מן הר"כבת, יחד עם עוד כמה צעירים, הגרמנים הרגישו בהם ופתחו באש, הר"כבת נעצרה והחילים פתחו בחפוש, תוך כדי בריחה נפצע הנער בכדור ברגל, בעוד דמו שותת קרבו הגרמנים וכדי להמלט שוב קפץ לתוך בצה ושם אבדה הכרתו.

הוא נצל ע"י הפרטיונים ובדרך המחתרת, אחרי יסורים קשים הגיע לקפריסין ומשם לישראל ועדיין הוא צולע. כאן הצטרף לאגודת החרשים האלמים ומצא את בת זוגו והם מאו

רפאל אריה, הבס המפורסם של "לזה סקלה" מילאנו כבש את הלבבות גם עכשיו לרגל בקורו השני בישראל בקורו הנעים ובתרבותו המוסיקלית. הוא נמצא עתה בדרכו לניו-יורק כש בכיסו חוזה של המטרופוליטן אנפירה לשלוש שנים, בזכות משפחתו היושבת בארץ, זכינו לתענוג מוסיקלי בלתי רגיל.

סגן אלוף של אשתחרד מהשרות

עם היוצאים השבוע משער מחנה השחרורים הצבאי לעולם האזרחי נמנה גם סגן אלוף אליהו טל (טמקין). שחי יורו של קצין זה מעלה זכרונות מהתקופה ה"קדומה" של הקמת צבאנו:

סגניות המתנדבים הראשונים מגיעות מח"ל וביניהם שתי הפיגורות הססגוריות של טדי הצרפתי ופסקי הניקרגואי; הקריאה הדומטית לדגל ביום הכרות המדינה, שאלפי קצינים וסמלים לשעבר נענים לה, ובין לילה נזעקים מכל קצוות הארץ תל-אביבה; סריקות משטרת החיול אחרי משתמטים, וכיוצא בזה, על כל אלה היתה חולשת קומתו הגבוהה של המייגור טמקין.

בתפקידו השני כעוזר למפקח הכללי על הצבא הוא תורם מנסיונו הן בצבא הבריטי והן בצ. ה. ל. לשם הגברת היעילות והמשמעת בצבא.

לקוראי "העולם הזה" זכורות רשימותיו של טמקין, כתב עתוננו בחיפה, המושך בעט עתונאי בימות שלום. בש"ח הקרוב לעתונאות — בשדה התעמולה וההסברה — קנה לו סופרנו לש"עבר נסיון רב ואף חיבר בשעתו את הספר המקצועי הראשון על נושא זה בשפה העברית. אנו שומעים, כי הוא חוזר עתה למקצועו האזרחי וטורח על הקמת מכון לתעמולה ופרסומת בתל-אביב.

העולם הזה, מס' 648

נשף מסכות של החרשים האלמים

זמן רב במחנה השמדה קבלה מהלומה על ראשה מקת רובה ואבדה את הכרתה, כמה ימים שכבה בטולת הכרה לא ידוע לה, בהתעוררה מצאה את עצמה יחידה ומלבד גויות הרוגים היא לא ראתה נפש חיה, קמה והלכה עד שרים. הוא סודר בעבודה ע"י האגודה בה הוא מוצא את פרנסתו.

כמו כן ראיתי בנשף הזה את הזוג לובנברגר, הוא, רזה וגבוה והיא נמוכה ושמנה, זוג מוזר, סבלו הרבה, בתם נהרגה ע"י הגרמנים, והיא שהיתה

הסיגריה המובחרת-אחים בזרנו בע"מ

שנצלה ע"י הפרטיונים, בינתים נגמרה המלחמה, והיא הועברה יחד עם עוד כמה יהודים למחנה בגרמניה ומשם דרך מעצר בריטי בקפריסין, לישראל, בעלה, שהיה יושב ראש אגודת החר"ש אלמים ביוגוסלביה, קבל מכתב מטיטו, בו הוא מודה לו על כך שבי התנהגותו הנבונה הציל נפשות רבות מבין החרשים אלמים, בשעה שעירו הופצה, אחזה פניקה את החרשים ורק הוא לא אבד את עשתונותו והדריך אותם כל זמן ההפצה והכבוש של אחריה. גם הוא התגלגל במחנות רכז, סבל הרבה, היה בקפריסין ועבר לישראל וכאן הוא פגש את אשתו שחי שבה לאבודה, רק בתם האהובה והיחידה, נרצחה לעיני האם ע"י הגרמנים, עכשו הם מצאו את המסגרת הראויה להם בתוך האגודה. האגודה המונה למעלה מ-120 חברים שכי-40 מהם הם עולים חדשים רווייה יסורים, מתאבדת קשה על קיומה, ללא עזרה צבורית מקיימים הם את האגודה בקושי.

תמהים אנחנו על העיריה שלמרות שהיא מצאה לנוחין ולראוי להקדיש מקום למועדון האגודה, לא מצאה מקום יותר טוב מאולם ריק זה ללא שולחנות ואפילו ללא כסאות והחברים נאלצים לעמוד כל הזמן במקום המחניק בקיץ ודולף בחורף?

למרות כל הסבל, למרות כל היסורים נשף הפורים של האגודה היה עליו והיושב ראש, מר חיים אפטר נאם נאום אופטימי מלא תקווה לקראת העתיד.

הסרט "גיוני בלינדה" שהוצג שלוש שנה חדשים בתל-אביב וזכה להצלחה הגדולה ביותר של איוה סרט שהוא, גולל לפני 150,000 צופים טפח מחיי חרשים-אלמים. מן הראוי היה שהתענינות זו, תצא מנדר המופשט ותהפך לפעולה מעשית לטובת אלה החיים בעולם האלם.

הרחקת שערות לחלוטין בדיאטרמיה

באחריות בלי צלקות ובאופן סופי (שיטה חשמלית) 1400 שערות לשעה מהרגלים

"ירדניה"

תל-אביב, יוחנן הסנדלר 18 חיפה, רחוב מיכאל 31. השתמשו בחדשי חורף להרחקת שערות.

תקליטים לפספון אברהמסון תל-אביב רחוב בן-יהודה 9

אמו החדשה של פטרי

מאת אליעזר ברזלי

הענינים השמיות העצובות הגדולות כאלו נחצבו מאבני אש. כשנגע בהן זרם של סקרנות הראיה, ניתז מהן זיקי אש של החפץ והבינה. פנים חררי שי יסורים של שתיל אדם. מהחיתרון הקריאולי, השפתים הדקות והאף הכי פוף של ילד זה אפשר היה לצייר תמונה, כי בעינים כאלו ובעורפנים קריאולי כזה נולדו מיליונים רבים של ילדים יהודים באלפי שנים בעבר ובאלפי השנים הבאות עוד ייוולדו כאר לה, מי יודע כמה מיליונים. בבית המיסתורית של מוחו בן החמש וחצי הוא מסתכל מסביב וקולט את מה שמובן לו. אך הרבה דברים אינם מובנים לו על אדמותיו, ועתה, כשי הוא נמצא רק יומיים בארץ ישראל, בקיבוץ, וכולו ספוג רשמים נפלאים, שלא עיכל אותם עדיין, כיצד יוכל להבין מה ששואלים אותו? האשה הטובה הזאת שרק היא יודעת לדבר בלשוננו, בין כל ההמון הגדול המתקבץ מסביבו, שואלת אולי זו הפעם הראשונה:

— מה שמך בני?

— ולו אין תשובה, רק אחת:

— פטי.

לשוא מסבירה האשה, שאין זה שם. באותה ארץ רחוקה, שמשם הביא אותו לכאן, אמרו לו רק כך: פטי. והוא זוכר, שהאשה הזאת שם, שהיתה שמנה, טובת לב ושרית חלב גוף היי מנה, שלחה אותו לא אחת, עם אחת תה אל החורשה הקטנה שבקצה השדה המוריק, מפני שדרך הכפר עברו חילים והוא היה צריך לפחד מהם. במקרים כאלה הסתירה אותו הודדה הצעירה בין קיפולי שמלתה ובלבו היתה אימה גדולה... הוא פחד מאד, אם כי לא ידע, ממה הוא מפחד...

במקרים רבים כאלה החזירוהו רק כעבור שעות לבית, בו גרו רק נשים. שם היתה ארץ כזאת, שממנה הגבירם — המתהלכים פה באופן כלליך טבעי — נעלמו... הסתתרו, פטי, כי גם אותך יקחו הבושים, כמו שלקחו את יתר הבורים... — כך אמרו לו... ורק כך: פטי... וכשנשיב הבית נאנחו עם השכנות על מר גורלו, הוא שמע לעתים קרובות, כשהן אומרות זו לזו, כי... הבושים לקחו את אביו ואת אמו של פטי...

פטי משחק עכשיו בחול ליד בית הילדים ומחכה לאשה זו, שתהיה אמו החדשה... כך אמרו לו... כי רק היא לבדה יודעת צרפתית בקיבוץ... הוא יושב ועוקב אחרי יתר הילדים, המשי חקים זה עם זה, או עם הוריהם. במ עמקים המעורפלים מתחת להכרתו נדמה לו לראות איזו תמונה נשכחת, בה הוא רואה הרבה ילדים מסביבו, שידע גם לדבר אתם בלשונם... הא מא החדשה אמרה לו, שגם הוא יש חק עם הילדים כעבור כמה שבועות, לאחר שילמד לדבר עברית...

פטי רואה פתאום איזו בריה מפ' חידה ובאופן אינסטינקטיבי הוא מחפש מחסה ליד הקיר. זהו חיל ומנהייל צריך לפחד, כך הוא למד. רעד הבכי עובר בשפתותיו, כשמודקרת פתאום תמיהה בקרבו מדוע אין יתר הילדים נפחדים? הלא הם חוזרים אחרי הח' יל, שמחים לקראתו ומדברים אליו

כולם בבת אחת. ושוב הוא מרים את אחד מהם באויר והוא מביט אל הילד למעלה והילד מביט וצוחק אליו למטה בצחוק מאושר. פטי מתקרב מוקם סם ויגש עד סמוך לחייל... הנה הוא עומד לידו... אכן הוא יודע להסביר לעצמו, כיצד ומשום מה, אך הוא מחליק בכך ידו על האריג הגס של מכנסי החייל. החייל נושא אליו את עיניו בגבהות של גדולים ומפזר גם עליו מצחוק. הוא גם אומר משהו, שאין פטי מבין, רק מרגיש: הוא שואל אותו אם גם הוא רוצה?...

ואין קץ לאושרו של פטי, כששתי הידים הכבירות של האיש הגדול מרים אותו למרומים. עיניו נקשרות במבטו הצוחק של החייל... אין הוא צוחק בקול, אלא בחיוך מהורהר ורי ציני... ובחיותו למעלה, תועות עיניו היוקדות השחורות למרחקים ושוב עז לה בקרבו איזה מראה מעורפל... משי הו מוזר ובלתי מובן.

שוב עומדת שם גם האמא הח' דשה... היא אומרת משהו לחייל וזה משיב לה. אין הוא מבין את דיבור רם, אך הוא יודע, שעליו הם מדברים. החייל מוריד אותו לארץ כשהוא תוהה בתמהונו. יחד עם האמא החדשה הם מתכופפים אליו. והוא שומע את שאלתו של החייל, כאילו בא הקול מאחורי ערפל:

— רעדסטו יידיש?

משהו זע בקרבו והוא מציית כאי לו לפקודה פנימית, כשהוא עונה:

— יא...

אך יותר מזה אין הוא יודע לומר; רק את המלה האחת הזאת. אסכי מיד מתקבץ מסביבו המון רב של אנשים נרגשים, מלאי גיל ורעדה. כל אחד מנסה לדובבו, אך אין הוא תור פס מלה. רק אותה המלה האחת הוא יודע: יא... ורק כשהחייל שואל אוי תור...

האמא החדשה לוחצת אותו לבסוף אל לבה ונושאת אותו לחדר הקטן, שם הוא משחק עם ילדה קטנה. היל' דה אומרת לו "כאס" והוא כבר יודע מה זה ומשנן לו את המלה... זהו משחק חדש, יפה ומושך, המענין או תו ברצינות... הוא יודע, שהוא לומד שפה חדשה... אך תוך כדי כך מעסיק את דמיונו החייל, שהרים אותו באי ויר... המשחק החדש מעייף אותו לאט לאט. הוא נעשה מהורהר ואי-מנוחה משתלטת עליו. בכי מתפרץ מקרבו. לשוא חוקרת אותו האמא החדשה לסיבת הבכי... אין הוא יודע את הסיבה... הוא מתפחד... היה רוצה לנצח מבין הכתלים... היה רוצה להשאר לבד. הוא משרך דרכו לעבר בית הי לדים... האמא החדשה עוקבת אחריו מרחוק... גבנו אל הקיר הוא מתישב על החול. השמש השוקעת מנשקת את החול לפניו. עפעפיו נעשו כבדים. ותוך כדי תשוקה למטה החובקת בורועות החלום, הוא שוב רואה תמונה בצעף של ערפל...

ילד זעירון עומד בקרן הרחוב ובוכה. ילד כל שנתים. הילד הזה היה הוא, בלי כל ספק... היה זה בעיר גור לה מאד... הרבה הרבה מכוניות וחשי מליות דהרו ברחוב... והוא תעה...

רצה ללכת הביתה, לרחוב שקט אחד, ששם גרו אבא ואמא ועוד שני אחים... הוא עמד בפנת הרחוב ובכה... ילד קטן ומיסכן, שתעה ולא מצא את הדרך לביתו. ואז... כן... אז ניגש אליו שוטר. השוטר צחק והרים אותו באויר... ושאל אותו משהו בלשון זרה... וכשי הוא המשיך לבכות מבלי לענות לו, שאל אותו שוב:

-- רעדסטו יידיש?

יהודה גנובר

— יא — ענה. והשוטר שאל אותו שוב: — מה שמך? — והוא ענה, כשי הוא ממרר בבכי: — שלמה מוסקוביץ... רחוב ארוך...17... פטי נודעזע ונרעד. האמא החדשה עמדה בפניו. — אתה רוצה לישון, בני? — וכתשובה לכך מתפרץ מקרבו בכי גדול וכשכל גופו רועד וחוזר הקטן עולה ויורד מעלה-מטה בצחוק ובכי, הוא קורא: — שלמה מוסקוביץ... זהו שמי, שלמה מוסקוביץ...

מוקדש למאיר טפר ז"ל

להתאפק יותר. "סתום את פיך", סנט בי ה"רויטר". בינתיים גמר מאיר את טיילו המסחרר ושכב שנית במטחו. הפעם פרץ אהרלה שהיה מתוח כגומי ולא יכול עוד להתאפק: "רבנן, מאיר, מה הרעיון?" תוך כדי שכיבה פלט מאיר בחשיבות:

"יש לי תכנית כיצד לרכוש עוד הלילה אופנוע הגון".

"סוף סוף לא נשתעמם הערב", פרצתי בקריאת שמחה.

"מי שאל אותך?", שאג כלפי אהרלה. "רויטר". התכווצתי בפינתי ושמתי מחסום לפני. ומאיר המשיך: "לפני שבוע סיירתי עם אחת הכיתות בכביש ואדי ערה במטרה לעקוב אחרי התחבורה הערבית. ראיתי מספר רב של אופנועים על הכביש, כנראה, קש רים של הלגיון. בהתאם לתכנית נצי טייד שלושתנו בנשק, ניגש לכביש ואדי ערה סמוך לחצות לילה, נחכה לאחד הרוכבים ו...יש לנו אופנוע".

מלאי התלהבות מן התכנית הנודעת החילוניו לעסוק בהכנות.

השעה 22.00. רבע ירח מציץ מבעד לקרעי העננים. כינות השדות צועדים שלושה צללים: ראשון מאיר המ"ב, כש"סומי" צמוד לכתפו ופיו מעלה גירה. שני אהרלה. "רויטר" המ"ב, כשירו האחת אוחזת ב"ססן" ושניה תקועה עמוק בתוך כיס מכנסיו. ואח' רון אחרון חביב — אנכי עבדכם, כשרובה ארוך קנה ביד ושתי תגורות כדורים צלובות על חזי. סמוך לחצות הגענו למקום הפעולה. הירח נחבא מאחורי העננים, ולפנינו במרחק קטן הלבין הכביש הידוע — כביש ואדי ערה. נערכנו שלושתנו לפי כל כללי האיטרטיגיה הקרבית. שכבנו בתוך הקוצים, שצמחו בשפע בציד הכביש, וחכינו לקרבן. הכביש היה ריק ועזוב כאילו כלירכב אינם קיימים במציאות.

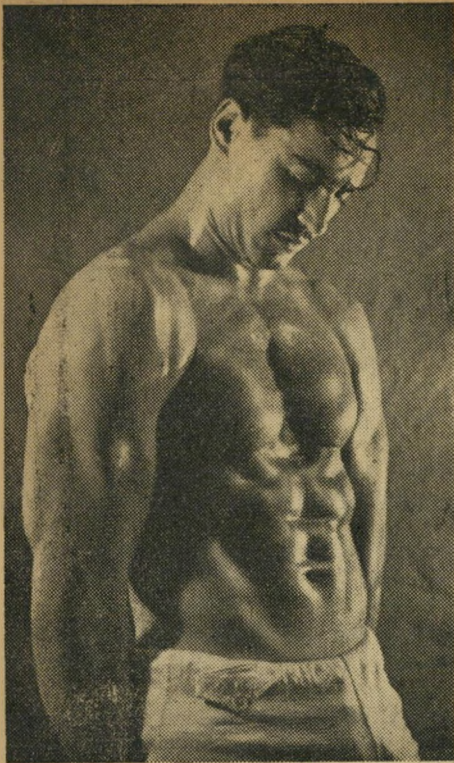
"גו, מאיר, איפה האופנוע שלך?", לחש אהרלה בשנינה, "מוטב שנחזור". "לא, בשום אופן לא נחזור", השיב מאיר בקול רועד מכעס. מילא, אם צריך לשכב נשכב. ש"ש"י, לחש אהרלה. בתוך דממת הלילה נשמעה זמרה ערבית ולקראתנו על הכביש הלך והתקרב גוש אפל כשהוא מזמר בחצי קול: "יה חביבתי, יה שופתי, יה סייתי, יה אחותי — גרבי לה, לה, לה".

"שהשד יקח אותו, הרי זה ערבי על חמור", לחש מאיר, "אבל מה הוא עושה כאן באמצע הלילה?"... בטרם

(המשך בעמוד 12)

לקראת התחרות, מר ישראל 1950

מר רפאל הלפרין, איש השרירים החזקים והיפים.

אמריקה" ובתארי משנה בחוגי הספורט באמריקה. והחוגים הללו מקיפים חלקים נרחבים של האוכלוסיה בכללה — ההתחרות מהווה את "מר" העונה. רבה מאד התכונה לקראת המאורע, אלפים רבים של אנשים מגילים מרכזים את מיטב מאפציהם באמונים אינטנסיביים להקנות לגופיהם את הסימטריות המיוחלת ואת השרירים המבטיחים סכוי ביום דין.

את ההתחרויות בארץ מארגן מר רפאל הלפרין, כשלעצמו אדם בעל מבנה גוף לתפארת בממדים בינלאומיים. חלק מן המועמדים לקבלת התואר קבל את הכשרתו ב"מכון שר"ן", מכון זה קיים ופועל חדשים ספורים בלבד. מר הלפרין הוכיח כי אמון שיטתי המבוצע בעזרת מכשירים חדישים, אף כשאנו ממושך ברכה רבה בו לפתיח הגוף, ויש בו כדי לחולל תמורות מכרעות בשטח זה.

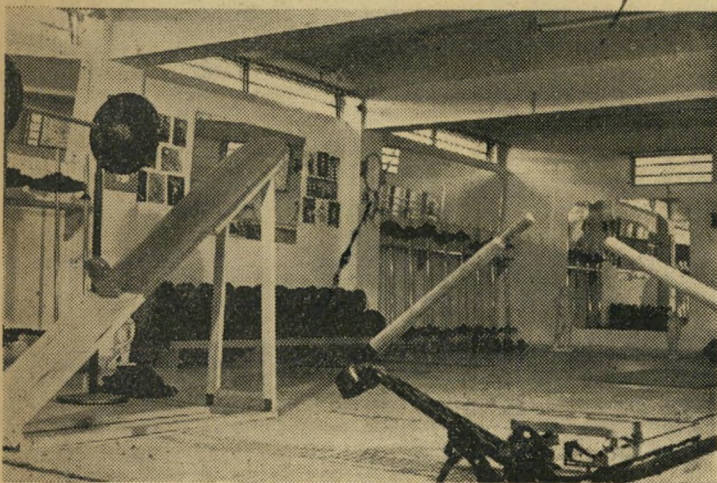
פרסומת רבה ניתנה להתחרות העומדת להתקיים בראשון לחול המועד פסח באולם "אהל-שם" בתל-אביב. בהתחרות זו עתידים להבחר שלשה אנשים בעלי הגופים המפותחים ביותר, כל אחד בין בני גילו. הנבחרים הללו יקבלו את התארים: (א) "מר ישראל הצעיר 1950" (עד גיל 18); (ב) "מר ישראל 1950" (מגיל 18 ומעלה); (ג) "מר ישראל המקצועי 1950".

חבר השופטים מרכב מאנשים מחוגים שונים של הצבור, היודעים גוף נאה מהו. בהם סטלי, בעל שם, רופא נודע וספורטאי בעל ותק ובעל אליפות ארצית.

התחרויות ממין זה נהוגות בעולם הגדול. במיוחד מקובל הדבר בארצות הברית שם הן מתקיימות בקביעות מדי שנה ובתן נבחרים האנשים הראויים לשאת בתואר "מיסטר

→ שבעה פרסים יקרי-ערך.

אולם האמונים.

שלמה אביגדורי

חורף 1950 בצפת

אינם דורשים זאת באותו רעש ו"טרסק", שאתם עורכים. איש לא שאל אז, אם טוב לגור באהלים. זה היה מובן, כי טוב. ועוד איך היה טוב! והנוגעת בדבר הצליפה בו, מבט חשוד וסחה במירות (באידיש): — את אדוני אני בכלל לא מכירה. מה אתה מתערב בשיחה? — והמשיכה בסריגתה דרך חשיבות, בגאווה עשויה... נאנח החלוקי-הותיק והפליט, בטרם ימשיך בכתיבת המכתב: — מה לע-שות? דור המדבר...

(המשך בעמוד 12)

משפחותיהן וידידיהן ב"פוזות" מגורות. הגבר הממושקף שבחברתו, בעל שערות-השיבה, עסקן מאחד הישובים החקלאיים שבסביבה, טרוד היה בעריכת מכתב לאחד ממשרדי שלטונות המחוז שבעיר. כל השולחנות האחרים פנויים היו מאיש — ותודות לכך חשו עצמם הנוכחים המעטים כבתוך ביתם שלהם.

— מה את יודעת? — פתח הגבר בפנותו לאחת הגבירות, והיא מן העיר לות החדשות, בהפסיקו בכתיבתו תוך הצחת הסיגריה שבפיו — אין זה מספיק להתרעם נגד הארץ ואנשיה. אני זוכר: בגליל הזה, בשנות 22-1920, התגוררנו, חלוצים צעירים, בתוך אהל-לם, עבדנו כל עבודה קשה, חצבנו סלעים, סללנו כבישים, ותמיד שרנו, בעבודה שרנו, בלילות רקדנו ושרנו, ולא התרעמנו על איש. וזוכר אני היאך ישבנו עד חצות-לילה ולמדנו בחשק רב עברית. רצינו ללמוד, היה זה חלק מחיינו —

— כן — הפסיקו בת ציפיה — גו, וזה היה טוב לגור באהלים? מדוע לא דרשתם אז שכון? פרץ החלוקי-הותיק בצחוק רם. צחק גם חברי והוסיף: — היודעת את, גברת, מכיר אני ותיקים, הנמצאים שלושים שנה בארץ וכן ילידיה-הארץ, שעדיין אין להם שירות, והוא העם וגם

כשהשקט כה רב בעירנו, ללא הפרעות, כשטרם החלה עונת-הקיץ, עת מגיעים אלינו מכל הארץ מבריאים וקייטנים על שאונם והמונם. יש הטור ענים: קר בחורף בצפת ומשום כך בורחים מכאן בעונה זו; אך הנה לפניך הצד השני של המטבע, כפי שתארת לי...

משעיטנו קמעא, סרנו לבית-קפה, אשר הזכיר, בסדוריו החצוניים, בית-קפה שברחוב הרצל בתל-אביב מלפני כעשרים וחמש שנה. ביום, אם אמנם לא התקדמה עיר זו בטמפו התל-אביבי, הכי נשמר בה טוב-הלב של ימים ראי שונים, שנתבטא בגישתו האדיבה של המגיש-בעל-העסק אלינו. משהבחין הלה בחברי, אשר פקפק אם להמשיך בשיתית התה, שלא ערב, משום-מה, לחכו פנה אליו בהנצלות: — אל תתבייש, ותגיד גם לאורח שלך: אם התה לא טוב, אז אתן לכם אתה יודע: קורה לפעמים —

אל שולחן סמוך לשולחננו הסבו שתי גבירות בגיל העמידה, אשר עסקו בסריגה והשתעשעו בתמונות קטנות, בהן צולמו בשלג האחרון, חברת בני-

אין ספק: בעוד שבתקופת-הקיץ נוטע בקרבן נופי-הרים תפוס החמור דות, העוטר את עיר-המקובלים, רגש של הקלה רבתי על השליטם קרירות משיבת-נפש בלהט-החום, הרי בחורף נראים הם זועפים-קורדים בהתנשאים מעלה-מעלה דוקא, — משם יובא קור חודר-עצמות.

כזאת סח לי אחד מצעירי צפת, תוך כדי טיול ברחובה הראשי של העיר, שלושה-ארבעה ימים לאחר העלם השלג האחרון, ביום-חורף שטוף-שמש ואור. — אילו הייתי צייר — המשיך הלה בדבריו — כי עתה שואף הייתי בכל מאדי להעלות על הבר שני מומני טים נוגדים אלה של ההרים "שלנו", באופן שהמתבונן בשתי התמונות היה חש בנפשו את החוויה שתארת לי-ניך זה עתה, בכוח הבעתם ושכנועם של הצבעים המתאימים. אני מדגיש: המתבונן היה חש בקור בלתי נעים בהסתכלו בתמונה האחת וקיריות משי-בתנפוש, משכרת, בהיונו מבטו בתמונה השנייה... ודוקא עכשיו, בחורף, כש-אפילו ברחוב ראשי זה מועטת כל נרא התנועה, ניתק לעסוק באמנות זה

מה שרציתי להרא

יש שפע של מים ביהוד — בתוך שלוליות ברחוב. מצב המים ביהוד חמור ביותר, אולם את הבארות הערביות עדיון לא תקנו. המים עומדים בכל התעלות ומהווים סכנה גדולה לבריאות התושבים.

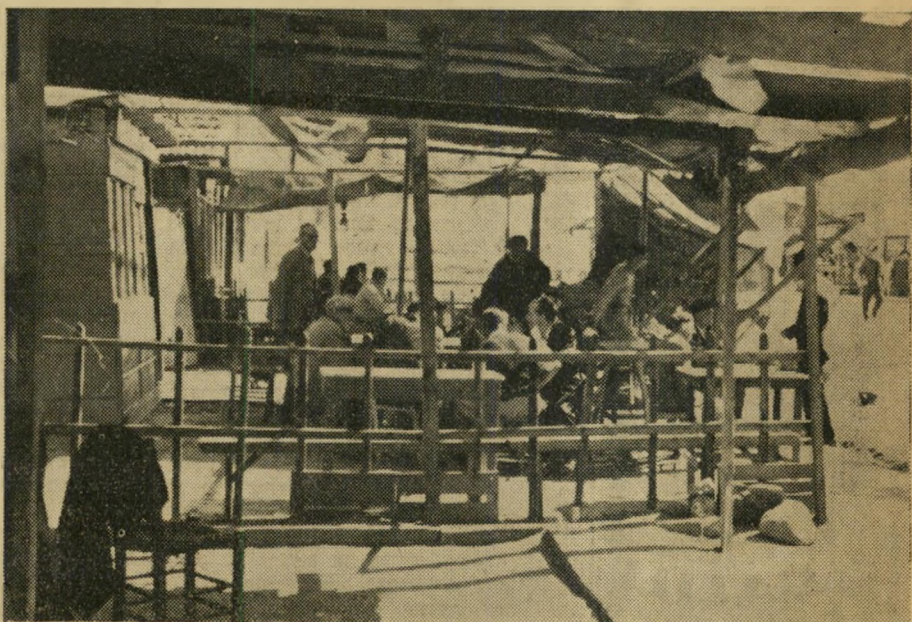
הפועלים מנקים את הרחוב בו יעבוד השר בדרכו למסיבה. השעה 13.45. את האשפה מעבירים לרחוב השני.

בבית הספר הכללי לומדים למעלה ממאה ילדים. לבית השמוש האחד אי אפשר להכנס, כי הזוהמה עוברת כל גבול. מי השופכים עומדים בכל החצר. פקידי משרד הבריאות בקרו כבר במקום, אך הכל נשאר והילדים משחקים בין זרמי מי השופכים.

לפני שנה וחצי נכנסו התושבים הראשונים. עד הבתים המהווים סכנת נפש לילדי המקום. תלחי חנוכי שלילי. התושבים רואים לפני בתיהם את הלך משלהם במקום לדאוג לנקיון הר

ביהוד חיים בארץ משפחות. יש כבר תכנית לשוק צבורי. בינתיים מקומים צריפים וסוכות, חנויות ובתי קפה ופקוח פנימרי אינו אפשרי כלל. תושבי יהוד שמחים ועליזים. כשאין עבודה יושבים בבית קפה ומשתעשעים עד כוסית משקה. אומרים שיש גם בארץ השותים יותר מאשר עובדים, אבל זה ענין לשר החנוך.

ת למר משה שפירא

בזר שר הפנים והבריאות מר משה שפירא

הענין התחיל בזה שהקדמתי לבוא לפתיחת המועצה המקומית. בכפר טוש, "יהודיה" לשעבר, כעת "יהוד". במקום לבוא בשעה שתיים הגעתי למקום זעה 12. והנה — ברחוב אחד — תכונה רבה: כאן עבדו פועלי נקיון, סוללי ובות וכיוצא בהם. גם דגלים רבים ראיתי ושוב — הכל באותו הרחוב האחד ביו. זה היה יפה מאוד.

אלא, שאני לא עברתי לאורכו של כל הרחוב הזה, כי אם הלכתי לסייר ברחובות האחרים. ושם לא היה כל כך יפה. חשבתי בנפשי: כשיגיע השר, קש ממנו לסטות במקצת מהדרך הסלולה ולהכנס לתוך הסמטאות והבתים י לעמוד על הנעשה שם. אולם, כיון שלא יכולתי לפרוץ את חומת סקנים הרבים שסובבו אותי, החלטתי לשלוח לך את רשמיי והסליחה אתך.

ועוד: אני מעריך מאוד את פעולות משרדך השונים ואין כוונתי קורת. הדברים האלה נאמרים כדי שגם אתה תדע כיצד נראית יהוד באמת — לא תמצא דרכים לתיקון הדבר. בכל הכבוד, בנו רותנברג

בכית הכנסת: זקנים מתחממים בשמש. האשה עוזבה רק זה עתה את בית החולים ומטתה — ספסלי בית הכנסת.

גם החברה זהבה קר שייכת לאותם גבורי העם שעליהם אין ניהגים לכתוב בעתונות. היא אחות צבורית מטעם קופת חולים. מצאתיה באחד הבתים בשעה שהאחרים היו במסיבה החגיגית: "אין לי פנאי להיות נוכחת שם. יש הרבה תינוקות וילדים חולים במקום" — אמרה לי בשקט.

לי ארבעה חדשים, מימי השטפונות, התמוטטו כמה בתים. ייורים הוכנסו לבית התרבות, מועדוני המפלגות ובית נסת. 12 נפשות מצאתי בחדר קטן אחד. והאנשים במטה ממש.

ילדי יהוד שצריכים להיות פעם אזרחי המדינה. האם רואגים להם באמת? "הנוער העובד" הקים צריף פח גדול בתורת מועדון ורוב הנוער מבקר בו. חבל שלא ראה השר לפני כן את המועדון שנהפך דוקא באותו יום למקום המסיבה.

עבודה נאמנה עושים האנשים השקטים והקטנים. החברה יהודית שומפקי, מדריכה פניטרית מטעם משרד הפער הופכת עולמות ממש. עולי תימן הגרים ביהוד חייבים לה הרבה, היא לימדה אותם דרך ארץ ישראל.

ם לא פונו הריסות ת זה הוא גם גורם י והאשפה ומוסיפים גות.

עונשו של רועה?

רועה מקיבוץ צעיר שבעמק יזרעאל יצא עם עדו לרעות בשדות. חשקה נפש הרועה להעביר את העדר דרך חורשה צעירה. הוא נתפש על ידי שומרי החוק, הובא בפני כסא המשפט, אשר הטיל עליו קנס בסך 4 לירות או עשרה ימים בית הסוהר. הקנס שולם על ידי הקיבוץ. יהרועה ממשיך לצאת עם עדו, וטור בת עדו ראש דאגתו. החלקה הטובה ביותר, היכן שלא תהיה, תתן את תוצאותיה בתנובת חלב הצאן. שנים נלחמו עם הרועים הערבים אשר העבירו את עדריהם דרך שדות זרועים, בלי לשים לב לנוקים שהם גורמים. נטיעות וחורשות אף הם היו חבויים ביותר על אותם הרועים, והם עשו בחוכם, כמו בתוך שלהם. נזקים נגרמו על ידי למאות ולאפלי לרועות, ולא פעם בעקבות מרעה במקומות אסורים פרה קטטה, שתוצאותיה היו עקובי דם. וכיום אנו עדים שאף רועים משלנו, אותם הבחורים שלפני שנים היו עוד חלוצי הפרחת השממה, הולכים בעקבות משמיו התרבות השכנים, אשר ישבו סביבנו.

ונשאלת השאלה האם קנס בסך 4 לירות הוא עונש חמור עד כדי כך, שבאמת ירחיק את הרועים מל' הכנס לשטחים אסורים במרעה? מי יודע כמה ימים או שבועות רעה אותו הרועה בנטיעות הצעירות, וכמה נזק הוא גרם ליעור, שכה חשוב לנו לטפ' חו. האם עבור ארבע לירות לא כדאי לרועה להאכיל את צאנו בירק עסי? מי לא יתכן שבשעה שמכריזים על נטיעה נרחבת בכל הארץ, כדי ליער אותה, יקבל המקצץ בנטיעות עונש כה מינימאלי, אשר אין בו אפילו להפחיד את בעל העבירה, אלא עודדו לזלזל בחוק. כי מה לו 4 לירות לעומת מרעה טוב לצאנו, החוזר לדיר עם ערוב היום עם עטינים שופעי חלב.

(המשך מעמוד 8)

גמר מאיר את המשפט התעטשתי בקול גדול כיוון שצינת הלילה החלה להשפיע עלי. הערבי קפץ מחמורו, נשכב על הכביש והחל ממסיר עלינו אש מאקדוח אוטומטי. "אידיוט שכמותך" צעק לעו' מתי אהרלה "רויטר" והחל מתכונן להיסוג. מאיר עצרו ברגלו, התרומם על ברכיו, הוריד בשלחה את ה"טומי", הוציא את גומי הלעיסה מפיו והצמידו לקנה וצורר היריות שנפלט השתיק את הערבי לנצח...

השעה 02.00. רבע ירח מציץ מבעד לקרעי עננים. בינות לשדות מתנהלים בכבדות שלושה צללים: ראשון מאיר המ"מ, כש"טומי" צמוד לכתפו ובח' צורתו תקוע אקדוח "מאור" חדש — שלל מלחמה. שני אהרלה "רויטר" המ"מ, כשירו האחת אחות ב"סט" והשניה תקועה עמוק בכיס המעיל ואור חות בסכום עגלגל של 20 לירות, מכי סו של ההרוג. ואחרון אחרון חביב — אנכי עבדכם, עטוף בכפיה שחורה ור' כוב על חמור קטן כשזמר ערבי בפי: "יה חביבתי, יה שופתי, יה אותתי, יה סיתי, גרבי לה, לה, לה".

ואם סבורים אתם שהאופנוע, סליחה החמור, נשאר ברשותי — אינכם אלא טועים. למחרת הגיעה אלינו פקודה האומרת שאת כל כליה-הרכב, שנלקחו כשלל מלחמה, יש למסור לקצין התח' בורה הגדודי. כל התכניות שרקמתי לי עם חמורי נגזזו.

בלב שבור הולכתי למחרת למפ' קדת הגדודי, התייצבתי בפני קצין התח' בורה והודעתי, כי "כלי הרכב שנלקח אתמול בקרב, הוכנס לסדנא".

(המשך מעמוד 9)

ומשנתתקו שכנינו, המשיך חברי בהסחת תעוקות-לבו באוני: — גם כיום, לאחר קום מדינתנו, מתענינים בעירנו פחות מאשר במקומות אחרים. נוסף לכך קימת בצבורנו מלחמת זק' נים וצעירים. בישוב התרגלו, כאילו צפת עיר של זקנים היא, בעוד שצ' עירינו החיילים שחררה ובעוד שיש לחולל שני ערכין בעסקנות המקומית. כל השנים רמזו לנו מוסדות מרכזיים בישוב: "אם, אמנם, חכמים אתם ונבונים, מדוע אין בכוונכם לעזור לעצ' מכם?"... לא טוב, איפוא, כי גם בע' תיד נוסף להתנשא ביהורה וגם לבקש עזרת אחרים —

הוא הפסיק ודבריו בשל נעימות צבאיות, שהחלו בוקעות לפתע ועולות מתוך ארגו-דריו מיושן. עם שקיעת החמה הורגש קור גובר, כמעט כפור. הדבר הזכיר לחברי, כי עליו להחפז לשתי ישיבות של עסקנים, האחת אח' רי השניה. הוא התנצל לפני, קם ולבש את מעילו, חבש בחפזה את מגבעתו ועזב את המקום. ויצוין: דור שלישי הנהו בצפת ומלבושו כרוח הזמן הח' דש, בנגוד לאפנת הישוב הישן.

לא ארכה השעה ועזבתי את המ' קום אף אנכי. בחוק נשתלטו העלטה והדממה. רגעים ארוכים מהלך היתי בלאט בצפת-שלמטה, בסימטאות על מדרגות-האבן אשר להן, עדי הגעתי לבית העתיק, בו מתגורר חברי-מארחי. הסבו ליד שולחן ארץ-מידות, אביו ראש-המשפחה, אשר בנגוד לשכניו לא הצמיח זקן ופיאות, אף היה גלוי-ראש, ולידו שני אורחים מידידיו, שהחליפו זכרונות על ימי המאבק של העיר. אחד מהם הרבה להעלות פרטים על מלחמתה ההירואית של משמר-הירדן, זו מושבת-הספר הותיקה שבאזור, שנח' לצה מידי הסורים. את ואחות, בגיל עשר — שתיים-עשרה, ישבו על הרצ' פה, ליד התנור הגדול שבתוך הכותל, הוסיפו בעליצות קרש-יארנו וחבילות גיר-עיתונים על העצים הבעורים, והג' בירו את החום בכית. האשה-האם טרר' — היתה בהכנת ארוחת-הערב במטבח — משם עלה ריח בצל מטונן.

נצטרפתי לחבורת-המשוחחים. העלינו פרקים מעברה המפואר של העיר. ולפ' תע עלו באונינו נקישות בדלת: חזר הביתה חברי הטוב, הוא הבן-הבכור במשפחה, ורוחו עכורה עליו: לא נערכו שתי הישיבות אליהן הוזמן. הן נדחו בגלל הקור ומוגה-האוויר החרפי. זו הפעם הראשונה, לדבריו, משמש קור של חורף עילה לדחיה כזאת. בלא אומר ודברים חבר גם הוא אלינו — וכך גלגלנו בשיחה — גם לאחר תום סעודת-הערב ולאחר שהילדים נמו את שנתם — עד לאחר חצות-ליל...

ליל-חורף צפתי-טפופי זה הזכירני את לילות-החורף שם, בגולה הרחוקה, בוילנה דפולין, זו ירושלים-דליטא, בימי ילדות רחוקים, בסרם עלותי אר' צה, אז שרנו:

"שם בארץ חמדת-אבות

"תתגשמה כל התקות" —

ואכן, מצויים אנו כאן, בארץ, בע' צומם של היטורים החביבים להגשמת תקוות-העם...

(המשך מעמוד 4)

הכוס. הכל היו מיוזעים וקצרי נשימה. כל הבקשות וההתנונים להאית את קצב ההליכה עלו בתוהו. האחד, אשר הלך בראש היה כמכונה לכל דבר. לא אבה לשמוע לסענות. משאחת הבחורות פרצה בבכי היסטרי ולא רצתה לזוז עוד ממקומה, נטשה, המפקד, מאחוריו והניחה להולכים במאסף המסע. ריצת אמוק נמשכה במקום, ריצת טרוף לאחר מסע יסורים של שבועה ימים ללא מים.

לאחר שעתים של הליכה נוספת, היגיוע למקום מנוחת הלילה. הכל צנחו חסרי אונים, אברהם, הוא לבדו, עמל, קושש עצים ושיפר את מקום הלינה, מבלי שמי שהוא מבין החברים ינקוף זרמו לעזור.

כששכבו לישון, נשמע רחש מים. אברהם היה זה ששתה בגניבה, באין רואים. השומר על המחנה — ראה... והחשה.

למחרת, עם השכמה, ניתנה לכל איש ארוחת בוקר והדשנה, ומחצית הספל מים. אחד אחד נפנה לפינה, צל שתי, להתוחד ברוב רממה ומש' מעות, עם מעט הנוזלים שניתנו לו. היחידים שלא שטט היה, יצחק. כמות המים, שמצומצמת היתה, בלאו הכי, אולה בטרם נתמלא ספלו עד מחציתו. — שמעון. קרא בקול רוגז, לא קבל' תי את מלוא הכמות המגיעה לי.

— אין יותר. פסק זה בקיצור. — מה לפרש? "אין יותר?" זכאי אני, כמו כל חבר אחר, לאותה הכמות עצמה שמקבל כל איש מכם. — אין. אף אני ויתרתי. על כמות המים שלי נאותה סיבה, אי, שמא, הוסיף בלגלוג, חפץ אתה במימיה של אסתר?

— דורש אני רק את המגיע לי, אף לא דבר נוסף אחר. — אבל תבין, יצחק... ניסה שמ' עון לשון כבושין. — אתה תמיד מקפח אותי. משתמש בסמכותי, ומפלא אותי לרעה מכל שאר החברים.

— יצחק האומלל... ולפתע התנפל על שמעון והחל מכה אותו מכות נמרצות. כל המאמצים להפ' ריד בין הניצים עלו בתוהו. משפסקו, מתוך עיפות, ובושה, נתקרב אליהם אסתר, והיטילה את שארית המים שבי ספלה, אל פרצופו של יצחק. נשמה אל תוך עיניו בצריחה: "לרויה", ולא יספה.

שורת האנשים יצאה לדרכה. "תמהים אתם, פנה אלינו, המקשי' בים כל אותה עת לספורו, בהשתר' ממות גוברת והולכת, תמהים אתם לדעת, האם כאלה היו מסעות הפלמ"ח הנו' דעים? — לא. אך כתמים כהים, קט' נים הם בשמש הגדולה של נאמנות הנוער, החלצותו לתפקידו מגן. אהבתו את חבריו, נכונותו לעזור בצר, נכר' נותו לסבל, אהבתו את שבילי הארץ ונופה.

ואולם מה לי כי אבוא ואספר לכם על כל אלה הדברים. הרגילים דברי יום-יום. האדם מתגלה, גם בחול' שותיו לפעמים. גם האדם הפלמ"ח-אי. אך, יצר לב האדם הרי — טוב מעוריו, ואולי גם על כך אספר לכם, בהזדמנות אחרת.

הופיע כדר ראשון של

אנציקלופדיה כללית יזרעאל

60—55 אלף ערכים בכל רשויות החיים והמדעים: אמנות, ספרות, פילוסופיה, טכניקה, מוסיקה, רפואה, היסטוריה, גיאוגרפיה, משפט, פוליטיקה, חברה, ארכיאולוגיה, צבא, ספורט, ביאוגרפיות של אנשי-שם וכו'.

חשומת לב מיוחדת הוקדשה למקצועות היהדות ולכל המתרחש ומתהווה בעולם היהודי בכלל ובארץ בפרט.

מפות גיאוגרפיות, תמונות וציורים רבים.

האנציקלופדיה הכללית, "יזרעאל" נערכה בידי חבר מלומדים ומומחים למקצועות הנ"ל.

הספר יוצא לאחר הכנות שארכו שבע שנים.

7 כרכים גדולים

ניר משובח. כריכת בד מהודרת.

מחיר כל הכרכים 28 ל"י המחיר לחותמים רק 21 ל"י להשיג בהוצאת "יזרעאל", בכתי מסחר ואצל סוכני ספרים. פרטים בפרוספקט שישלח חנם לכל דורש.

הוצאת ספרים "יזרעאל" בע"מ, ת"א, רח' בלפור 16, מלפ. 2350

בעלת הטעם העדין משתמשת בתמרוקי

"לילית"

הידועים

תמרוקי לילית

פרפום, מייקולון, עורמזון, לק לצפרניים ועוד.

סוכנות ראשית: יאיר מיכלין

חל-אביב, שדרות רוטשילד 11, ת. ד. 1068

מאת
אלכסנדר
אלכסנדרוויץ

פאנרבאחצ'ה לא חלקה את הפרחים...

בעריכה במקום צר ובחלי מתאים, הרי מוכרחה אח"כ לבוא קטסטרופה. והיא באה. היא שטפה את כל הגדרות נטאני. ואפילו אלפי סדרנים ואנשי משטרה לא יכלו לעצור את הזרם הזה הצמא אחרי משחק כדורגל משוכח, וכאן אשמים המארגנים.

צריך היה להביא את כל הגורמים האלה בחשבון. אי אפשר לקבל קבוצה אחת אורחת מחו"ל, וקבוצה שאנו כל כך מעוניינים בה מכל הבחינות: מבחינה פוליטית, תרבותית וצבורית, בצורה כל כך מביישת. צריך היה לדעת שמגרש הפועל ביפו הוא אמנם מגרש מתאים לעריכת משחקי ליגה מקומיים, אבל בשום אופן ופנים אינו ראוי להתמודדות בינלאומית.

בודאי יבואו האחראים לדבר זה וינמקו בנמוקים נבונים את כל הסיבות שהביאו למצב זה. בודאי יביאו את הנמוק שבת"א אין איצטדיון ראוי לשמו. בודאי יצייעו על חוסר יציבות של אנשי המשטרה שחפשו ראשית כל מקום "אסטרטגי" בשבילם כדי לחזות אחרי מהלך המשחק, במקום לעכב את הקהל בתחילה, בודאי יביאו נמוקים שהאגודות הספורטיביות פועלות בישראל במצבים קשים מאוד, ללא תמיכה מהמוסדות הממשלתיים והעזרי רוננים וכל העול של פיתוח הספורט נופל על שכמם. בודאי יוסיפו רק

כשעלתה קבוצת פאנרבאחצ'ה על המגרש היו בידיו של כל שחקן ושחקן קן זר פרחים שנועדו לחלוקה בין הקהל. דבר המקובל בעולם הספורט כברכה למסתכלים העוברים את המגרש. הפרחים נשארו בידי השחקנים התורכים, ובמשך השעה שחכו לתחילת המשחק הם קמלו ונשארו למרמס לרגלי הקהל שפרץ את גדרות שעקי פו את המגרש, וחבל. חבל מאד...

מי שהיה עד למחנה המבייש באותה השבת כשהקבוצה התורכית שהיא הקבוצה הראשונה מארץ מוסלמית באה כדי לקשור אתנו קשרים ספורטיביים ולהראות לנו את טיב הכדורגל התורכי, עזב את המגרש מבייש. אין בכונתנו להכנס בפרוטרוט לכל הסבך שהביא לקטסטרופה זו, אבל דבר אחד עלינו לציין: אסור היה בהחלט לתת רשות כניסה למגרש קטן שקבולו לא יותר מ-4000 איש המונים שנאמדו ברבבה ויותר. אמרנו אסור היה, אך אין אנו יודעים אם מארגני התחרות מכרו יותר מדי כרטיסים או שהקהל שהצהיר לראות את המשחק עשה את הכל כדי לפרוץ את הגדרים ולהסתנן לסדה המגרש.

על המארגנים היה בתחילה לדעת שמשחק בין פאנרבאחצ'ה והפועל מהווה גורם להתעניינות גדולה והפרסום שגר עשה לקראת בואה של הקבוצה יצא מגדר של פרסום רגיל, וזה עוד יותר עורר את ההתעניינות של הקהל שנהר למגרש מכל רחבי הארץ.

ואפשר להבין את הקהל הזה הרוצה לעקוב אחרי כל מאורע צבורי גדול ומוכן לשלם כל סכום כדי לתת לו אפשרות להיות נוכח במשחק. אבל אם מתחילה מצמצמים עד מינימום

הקהל "שניצח" בתחרות.

המשחק בכללו התנהל בטמפו מהיר, ביחוד מצד התורכים, כששתי הקבוצות נלחמו בעוז כדי לזכות בנצחון. ונצחה הקבוצה היותר טובה. הקבוצה שהוכיחה במצבים אלה, כשהקהל נמצא בפני תחומי המגרש, ומקטין עוד יותר את המגרש הקטן בלאו הכי, שהיא יודעת תורת משחק הכדורגל.

הם זריזים, בעלי כושר ויכולת נאים. הבעיטה מדויקת ובעלת עצמה. ההבנה ביניהם ללא פגמים, מעבירים את הכדור מקצה לקצה, הכל מתוכנן ומחושב. לפני קבוצה זו לא יכלה "הפועל" להלחם, והיא ירדה מנוצחת בשיעור של 3:0. "הפועל" שהופיעה הפעם בהרכב מחודש כשבתוכם כמה שחקנים טובים של בית"ר תל-אביב שעברו לשורות הפועל הראתה חוסר תיאום בשורות החלוצים. דבר שהשפיע הרבה על כוח המחץ של הקבוצה. החלק הטוב ביותר בקבוצה העברית היתה בלי שום ספק — ההגנה. היא עשתה את הכל כדי להפחית לחץ חלוצי הקבוצה היריבה, ושומרה היטב על שערה, ואם שוערם של "הפועל" — יעקב חודורוב — נאלץ היה שלש פעמים להוציא את הכדור מרשותו הרץ לא אשמת ההגנה זו, אלא הוכחה נוספת לידיעתם של ספורטאינו מתורכיה.

קשה לנתח בפרוטרוט את משחקם של התורכים. במצבים אלה ששררו במגרש לא נתנה לקבוצה התורכית האפשרות להוכיח לנו את כל ידיעתה במשחק הכדורגל. ואנחנו בסוף חיים שבמשחקים הבאים תנתן לנו הוד דמנות יותר טובה להנות מיופיים ומי תכסיסיהם.

המשחק שהתנהל למרות הכל בצורה הוגנת. נסתיים 17 דקה לפני סיומו החוקי ולמרות הקשיים והסבל שגרם לכולנו הראה הקהל יחס של ידידות ואהדה, וכשהחשכה ירדה והשופט שרק לסיום המשחק התפרץ הקהל לתוך המגרש ונשא על כפיו את הכדורגלנים התורכים.

אולי מומנט זה תקן את הרושם של כל המשחק. המומנט שהראה שהקהל רצה לראות משחק גדול. קהל שיועד להעריך את האורחים מחו"ל, ולמרות שהפסדנו הודה לו בנשיאה על כפיים כה מלבבת...

שלא מקבלים עזרה אלא משרד האוצר עוד מטיל על כרטיסי כניסה מס גבוה המוכיח שלא רק שאינם תומכים אלא שעוד פוגעים באפשרויות ההחזקה והקיום של הספורט הישראלי.

אמת ויציב, אבל נשאלת שאלה פשוטה: למה לא ערכו את המשחק באיצטדיון המכביה, עם כל הליקויים שלו? הרי איצטדיון זה כבר "ראה" משחקים דומים ואולי יותר גדולים, והסדר לא נפגע. נציין את משחקה של נבחרת יוגוסלביה, של קב' מ.ט.ק. מבודאפסט, של "הונדרס" האנגלים. של נבחרת הצבא המצרי וכו' וכו' — וקהל שנאמד פי שנים במספרו בא לחזות במשחק והכל — ללא תקלה! נדמה לנו, ויש לנו הוכחות על כך, שמארגני המשחק של פאנרבאחצ'ה זלזלו וכפרו בקיום איצטדיון זה ומטי עמי פרסטיגיה קטנוניים ויתרו עליו והביאו למחזה עגום זה, וכאן אשמת המארגנים!

ידו של הטורקי על העליונה.

מומנט דרמטי במשחק.

פסנתרים

מפירות ידועות — בצבז גדול
ופטרמן את יו"ר ת.א. רח-יפו

הנגב קורא

"הבאלט העממי" הציג את תכניתו השניה בשם "הנגב קורא" לאדישבע מונה. בתמונה סצינה מ"פיוסט". באמצע: משה לזרע ואדישבע מונה, משמאל: מ. רוזנר ומיה ארבעטובה.

במתנו

תום סוויר לפני כם המשפט הצלומים: י. ברו

לילה גרנטמן. הפסנתרנית שלנו. הגיעה לשיא

מר מוריס פישר, ציר ישראל בפאריס מר לכרך את הפסנתרנית לולה גרנטמן, בשעת הפסקה ברי סיטל שדה ב"אולם גא" בו" בפריס.

שיטה חדשה ב"הבימה"

שיטה תיאטרלית חדשה בארץ עיר מד תיאטרון "הבימה" לנקוט בעתיד הקרוב, שכתוצאה ממנה תאופשד היר פעתו בשלוש הערים הראשיות בעת ובעונה אחת בשלושה מחוזות שונים. שיטה זו תחייב תעסוקה מלאה של כל שחקני התיאטרון.

בינתיים, כמחיי מקביל ל"איתלי", נעשות ההכנות להצגת-בכורה נוספת בימים הקרובים. המחזה החדש הוא "העיר שלנו" מאת הדומטורגן האמריקאי טורנטון וילדר שזכה להצלחה רבה על במות אמריקה ואף הוסרט בהוליווד. התרגום העברי: מנשה לוי.

ב"עיר שלנו" מעלה הבמאי אריך שילנק נסיון נועז ומענין בשטח הבימוי. המחזה יוצג ללא תפאורה, והאפקטים של מקומות הפעולה יתבטאו בדבריהם ותנועותיהם של השחקנים, בכלי ריהוט בודדים ובמישחקי-אורות. על כל אלה ינצח מעין כרוז, אשר יקשר בין הבמה לבין האולם, כדוגמת הופעתו של העונאי קוונטין רייגולדס במחזה "דגל נולד" לבן הכס.

"העיר שלנו" הגו מחזה דרמטי שאינו קשור במקום ובזמן, אלא אך ורק ברגשות הנפשות הפועלות, שהן אנשי עמל פשוטים, הורים וילדיהם. כאן באים לידי בטוי בולט מומנטים משפחתיים, פכים קטנים מחיי יום יום, הקשורים בחייו של כל אדם באשר הוא.

צלום השער: ב. רותנברג

הדבר היה לפני כמה שנים. לולה גרנטמן, ילדת הארץ ובת תל אביב, ישבה אל הפסנתר באולם מלון של העיר גינבה וחזרה על נגינתה, אטור דים ונעימות. המקרה זימן שמה את הפרופסור לאזור לוי, אחד מאילי הפדגוגיה הפסנתרנית באירופה. משסיימה הנערה לנגן ניש אליה ואמר לה בפשטות: "סורי לפאריס ובואי לראות תני. נגינתך לקחה את לבי".

לאחר כמה ימים קיבלה סטיפודיה בקונסרבטוריון הלאומי של בירת צרפת, ולא עבר זמן רב והיא הופיעה בקונצרט גלה של אונסקו כנציגת ישראל, בניצוחו של המנצח אויגן ביגו.

מרוץ הנצחונות שלה מתחיל מאז. מבין 48 מועמדות היא מקבלת את הפרס הראשון של הקונסרבטוריון הפריסאי. היא יוצאת לסיבוב בבירות אירופה; בהופעותיה באמסטרדם, בפריז ובציריך היא מלהיבה את שומעיה והכל מדברים על שידורי המוסיקה העבירה שהיא משדרת ברדיו. אחרת רור בינשטיין, הפסנתרן העולמי, נפגש עמה בפאריס, נרגש מנגינתה ונעתר להדריך אותה בתפישת "סטרושקה" לסטראווינסקי. אין פלא, כשלושה גרנטמן מנגנת אחר כך את היצירה הזו אין קץ להתי להבות המאוזנים. הבקורת המוסיקלית גומרת עליה את ההלל. "בלא היסוסים — כותב המבקר המוסיקלי של ציריך — אנו יכולים לראות בה את אחת הפסנתרניות הראשונות של זמננו". וכשהיא מנגנת את שומן משווים אותה בנגינתה לקלרה ויק, הפסנתרנית הגדולה ואשתו של הקומפוזיטור.

בחודש שעבר הופיעה לאחרונה ברי סיטל מעניין ב"אולם גאבו". בפאריס את הקונצרט כיבד בנוכחותו מר מוריס פישר, ציר ישראל בבירת צרפת, רסיטל זה אישר מחדש את ההכרה שלולה גרנטמן היא בשעה זו פסנתרנית ההורה העתיד.

הוצאת ספרים נ. טברסקי, חברה בע"מ

ספרים חדשים שפה אהת

ספר למוד הלשון העברית למבוגרים, מאת מוריס מוסמכים. מלחה ציורים, תרגילים וחומר רב לעבודה עצמית המחיר 350 פרוטה

אלוף איתן אבישר: האסטרטגיה הגבוהה בהתגשמותה ספר ד: האסטרטגיה במורה הרחוק

נמצאים למכירה הספרים הקודמים: א: פוליטיקה — כלכלה — מיבצעים ב: האופניסבה האסטרטגית של הצי ד ג: האופניסבה האסטרטגית של בנות-הברית מחיר כל ספר 550 פרוטה

ההפצה הראשית: סוכנות י. ברונפמן, רח' צ'לנוב 2

תנובה -
המכליר הראשי
להספקת
תוצרת חקלאית
בארץ

תנובה

**רות היל
אמריקאית
בישראל**

רות היל ביקרה בכל הארץ, מב-
אר שבע ועד הצפון-הצפון. "מה שלקח
במיוחד את לבה? שני דברים: הנוף
והילד". ובאמריקה תפרסם ספר מלחה
תמונות על "ילדי ישראל".

ברם הכתיבה אינה היידי היחיד
בנפשה של רות. רות היא גם אמן
המימיקה והחוויה הנמסרת בדיבור.
כונתנו לומר שהיא שחקנית. היא הי-
תה חברה בלהקת הסטודיה של קוון,
אחד מגדולי הרגיסורים המודרניים
של אמריקה, בסרט ובבמה, שביים את
הסרטים הנודעים "הסכם ג'נטלמני",
"מותו של סוכן", "בומראנג" וכו'.
רות השתתפה בתשע הצגות של דרמה.
היא אינה רק דרמטית, היא גם ליי-
רית. דהיינו: היא שרה. זהו פגם
משפחתי... משפחה היא "תיאטרלית"
ואחיה סטיפן היל עובד בחווה אצל
מסרו גולדווין מאיר.

אמרנו לרות "שלום!" אבל היא
השיבה לנו "להתראות!" המבטא היה
אמריקאי. אבל הצליל היה כבר יש-
ראלי...

בחדשי החורף ראתה תל אביב סי-
לואסה שחורה וגאוה, אשה צעירה
שהשמש שופתה מלידתה והיא שחור-
מה כבת מזרח מובהקת. לאמתו של
דבר היתה זו לא בת מזרח ולא בת
דרום. היתה זו אמריקאית צעירה,
רות היל, אשר למרות מקורה הרור-
סי הנה נולדה לפני עשרים וכמה
שנים אי שם בארצות הברית.
בדרכה לישראל, באיטליה, עסקה
רות בתעשיית סרטים. ליתר דיוק
שימשה מנהלת הדיאלוגים אצל אור-
סון וולס הגדול, בהסרטים סרטו "אור-
תילו", ואולם בצאתה את ניו-יורק,
לפני כשנה, הלך לבה לישראל. היא
עברה את צרפת ושלחה מפאריס רשי-
מות ומאמרים למאנאזינים אמריקאי-
ים. אחר כך סיפרו לה שאורסון מת-
חמם בשמש האיטלקית ומכין משהו
עצום... ורות נסעה אליו. ברם לבה
הוסיף להקיש בכיוון לישראל. ואו-
צלתה בנמל בארי על אנית מעפילים
ויצאה לדרך, חוויתיה בנסיעה זו נת-
פרסמו בעיתוני אמריקה ברשימות ששל-
חה במשך מחצית השנה האחרונה.

הכל - לכל אשה

אשריכנ - כי צנע עתה

מאת הוזה ברנד

הכל מתאוננים על משטר הצנע. הכל
נאנחים, מתלוננים, מתמרמרים, מתרג-
זים וכשמגיעים מים עד נפש - מספי-
רים הלחות מרות.

עקרת הבית -- בראש כולם. אך
גם החנוני מחנות המכולת מתאונן,
גם הירקן והחלבן, מוכר הבשר והי-
עוף. מתלוננים הפועלים ובעלי המלא-
כה, בעלי החנויות ובעלי בתי החרושת.
מתאונן הפקיד ומתאוננת האחות, מת-
אונן המהנדס והמוכירה - מתאונן
הנהג והנוסעים. כולם בדעה אחת: רע!
רע וקשה לחיות בצנע.

ואני אומרת לכם שלפחות משהו,
או יותר נכון משהו, חייבת וצריכה
להלל את משטר הצנע ולהנות ממנו.
לא, לא, אינני צוחקת ואינני מתב-
דחת. בכל הרציונות אני חושבת כך -
ורוצים אתם לדעת מיהו היצור המוזר
המשונה ויוצא הדופן הזה? אומר
לכם: זוהי עקרת הבית הצעירה -
זו שרק אתמול נישאה...

מה?

מה?

השתגעתי?

לא השתגעתי. ואני מוכנה לבאר
לכם ולהסביר מדוע ולמה.

כשאני התחתנת, ולא שונה אני
מאחרות רבות שהתחתנו לפני היות
משטר הצנע בארץ, בימים אשר לא
ידעו את יוסף? שאלה אותי חמותי:
נו, ולבשל את יודעת?

ודאי - עניתי.

מה את יודעת, למשל, לבשל? הרי
סיפה לשאול כבודך צחוק.

מה פרוש מה? הכל. ביצים
ותפוחי-אדמה ובשר ודגים -

מה את יודעת לעשות מבשר?
בשר, בשר כרגיל, מבושל או
קציצות או צלי -

כן? וקלופס את יודעת לע-
שות? דני אוהב כל כך קלופס. ושי-
ניצל וינא? וגולש אוגרי? ורגל
קרושה להכין את יודעת? וריאות
במיץ - ומח לטגן? ועוף את יו-

דעת לגנות ולהכין? ואת הצואר למי-
לא? ופריקסה לעשות? ו...

נשארתי נדהמת. שפע כזה של מא-
כלים. ואת כולם דני אוהב "נורא" -
ולבסוף נפלה עלי הפצצה.

ולאפות את יודעת?
נו, כן, ודאי - עוגת דבש וטורט

לבן...

כך? זה הכל? ואם אני לך
שדני אוהב בעיקר עוגות תפוחים וג-
בינה? ועוגות שמרים את יודעת לא-
פות? ואזני המן? ועוגת פרק, וטורט
פירות ועוגות קטנות עם קמיון וקרם
לעשות? וטורט ביצים? ופשטידות
וכיסונים...

וכך לקחתני לידה ונתנה לי שעור.
לא שעור. קורס. קורס ארוך וממושך
לבשול וטגון, לאפיה וצליה, לקלוף
וחתוך, לרכוך וקשט.

וכשדני בא הביתה, היה מוצא מא-
כלי מלכים לפניו. וכשאחד המאכלים
לא היה מוצא חן בעיניו - כמה אומל-
לה הייתי והאשמתי את עצמי בחוסר
רכוז ובחוסר התאמצות וברשלנות
ושכחנות והייתי שבה וטורחת ועמלה
ומכינה ומשפרת... וחמותי היתה באה
מדי פעם, טועמת ומעירה הערות, או
כלת ומאירה פניה. תלמידה טובה היי-
תי, חרוצה.

הנה זה עבר עלי בימים "הטובים"

ההם.

ואילו היום, מה שפר עליה חלקה

של הכלה הצעירה.

הנה חברתי נישאה לאיש בשבוע שעבר.
וכי צריכה היא לדעת לבשל? חנות

הירקות מלאה כל טוב בקופסאות. היא

פותחת, מחממת והרי ירק.

חנות הבשר - ריקה כמעט. כשיש

בשר הרי היא בלית ברירה מטגנת קצי-
צות - מה שלמדה במחנה הצופים -

ומבשלת איטריות.

דגים? פילה בשפע. טגן, טגן, טגן,

טגן ושוב טגן. וכי משהו מאתנו תת-

פתה למתכוני הפילה הכתובים?

לאפות? איך וממה? קונים בקונ-
דיטוריה כמה עוגיות עבור האורחים

ואוכלים לחם בריבה.

ואם בעלה יחזור מהעבודה והא-

רוחה לא תמצא חן בעיניו? למי זה

איכפת. "לך וצעק אל יוסף". או שמא

אתה רוצה שנאכל במסעדה? בחפץ

לבן...

מה קלים וטובים חיך, כלה צעירה.

וכי אינך צריכה לברך על הצנע?

סוירים קדים בעיר

הרבה רכזי נשים אפשר למצוא
בעיר. בבתי הקפה, בחנויות
הבדים והבגדים. אך הרכזי הרציני ביותר

הוא בחנות ספרים ידועה.

ליד שולחן קטן עמוס זיורגלים,
יושבות ועומדות נשים רבות בכל שעות

היום והערב ומחפשות מודלים ודוגמי

אות חדישות, לתפירה רקמה וסריגה.

תופרות ותיקות ובעלות נסיון. נצי-
רות צעירות המתכוננות לתפור שמלה

ונשים צעירות שהחלו מנסות את ידן

בתפירה ביתית לבני ביתן. הללו מעי-
נות בעיקר בזיורגל האפנה האמריקאי

הגדול מאקול. מכל טוב תמצאי בו:

שמלות, מעילים, לבנים, בגדי ילדים
וגברים, כובעים, ארנקים, כסיות וצעי-

צועי בד. כל דוגמא בכמה וכמה מס-

פרים. בכמה עשרות גרשים את רוכשת

לך את הגורה במספר המתאים.

במעטפה קטנה זו, המכילה את הגז-

רה או שתי גזרות, בהתחשב עם רשי-

מה מדוקדקת של כמות הבד הדרוש

לך לכל דבר, בהתחשב עם רוחב הבד.

את מוצאת באור כללי לגורה ותפירה

ותאור מפורט של תפירת אותו הבגד

שבו בחרת. מעט מאד ידיעה בתפירה,

סבלנות וידיעת קצת אנגלית - רק

זה דרוש לך, ובמשך זמן קצר את

יכולה לתפור לך, לבעלך ולילדיך את

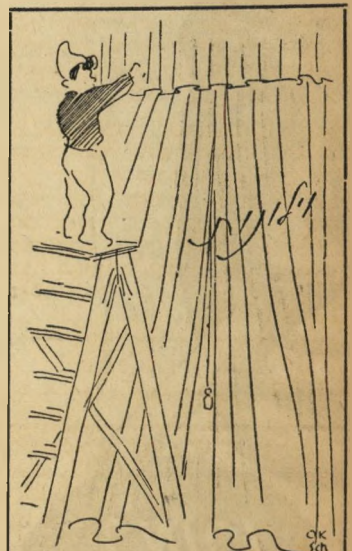
הבגדים הדרושים להם. המבחר גדול

ועשיר והדוגמאות נאות וחדישות.

לכל אשה הרוצה לנסות את כחה בת-

פירה לבני ביתה - זוהי הכתובת.

זיורגל מאקול אצל סטמצקי.

מה רבה השמחה, כשהוילונות המכור
בסגם מחדש מקשטים את חלונותיך
לחם הפסח; רק טקסטיל שמפו
מעניק להם נקיון מבריק ורק
טקסטיל שמפו מכבס ווילונות תוך
שמירה עדינה כל כך... אין טוב
מזה לצמר, משי ואריגים עדינים.

טקסטיל
מפו

המפיצים היחידים: חב' גורית בע"מ

העולם הזה, מוס' 648

"נַנְס"
מַלְקֵי סִירִים!

**ספוג - המתכת החדש לנקוי
כלי מטבח לפיפטנט אמריקאי**

- בלתי מחליד
- עדין לידים
- היגייני וחסכוני

ב פטנט ישראל
מס. 4917

מ.ו.

מיוצר ע"י ביחד מ.ו. חל'אביב ת.ד. 1893 מלפון 6109

זה לעומת זה: 'מ.ק.א. ו... עטרה'

אצלנו בירושלים

היא אהבה אותי... הוא לא אהב אותה. לבסוף נכנע מפני ה"נוחיות" שבדבר, והחל משרך את דרכו לידה. לשרך דרכו, תרתי משמע: לשרך את דרך-חיי ולשרך בדרכים המובילות לבתי-הקולנוע, בהם מרביתם להציג מיני-הבלים, מכל הסוגים שהדמיון ההוליוודי יצר, ולבסוף — למען לחוג את הנצחון, להפגין ברכים — הולך הוא אותה, על פי בקשתה כמובן, ל... "עטרה". עתה גמר צא חומר חדש לפיות, לדוש בו, והיא הראתה לכל, שזה לא צחוק, היא יושבת באוכף!

סתם סטודנטים, שקראו על חיי אוניברסיטאות שונות בתבל כולה, והחליטו להיות אורגינאליים ויהי מה — מוצאים כאן כר נרחב להופעותיהם. חלקם — סתם לא יודעים צורת מפרק מהי. אחרים מגדלים מיני זקן ושפם מזורזים למראה, או מארכים את שערם נוסח "להיבהם", העקר יחיד הרושם.

ובחצות, כשבית-הקפה עומד להנעל, שמעים מרחוק פעמוניי-מ.ק.א. מצלילים בקול נוגה ותחישי וקוראים...

— שואל סופר כביכול, משוררת שגד"מה לה. "אם לא תבוא הערב ל"כסית" — סח עתונאי בן י"ט לשחקן חניך הסטודיה — יורידו אותך מ"המצבה"..." (בטוי צבאי, שמשמעו, דו"ת על מצב כוח-האדם).

פלוגי, חשקה נפשו להיות מפורסם. מה עשה? הלך אצל ידידו, אחד בקי וותיק ב"עטרה" ויושביה, נתלה אליו, וירדו בצותא "עטרה". כאן הציגו איש את רעהו בפני מניין של מכרים משופים, חברו שולחן לשולחן, ישבו שעה על גבי שעה, שתו כוס קפה אחרי, הססו בדבר העוגה ולבסוף האריכו בדברים, גהקו ושקקו, דברו דברי רכילות על עולם ומלואו, הכו בשבטי פיהם מוסדות-אמן, האריכו כוס קפה ליפו "חכמות" טפלות וחסרי-ענין, שבו ולעסו כל מיני-שטות, תקעו כף איש לדעהו ודברו להפגש למחרת — ב... "עטרה".

ש. סאמט

חברים מאוכזבים מספרים בחו"ל...

נפרדים על דרך קבלת תיירים-אורחים בתחומיה?

בלי תאום ארצי-תהיה גם הפעולה המאומצת ביותר חלקית ואולי אף עקרה ביסודה. הגיעה השעה שהממלכה תפעל בשטח זה ביעילות!

כאובן... מוסיאן

לכאורה ידועים לנו הדברים היטב — ולא אתמול שלוש: התיירים הבאים לבקר אצלנו מוצאים כאן ארץ לא זרועה-קרקע שממה מבחינת ההא-רחה ודרך קבלת פני אורחים. אף על פי כן עורר חבר המועצה של עיריית תל אביב, מר א. זברסקי, מחשבות נוגות למדי כשסיפר על הרור שם הקשה שהוא נתרשם בעת ביקורו בארצות הברית מתגובות-הקטרוג של לניות של התיירים בשוכם מישראל למי קיומותיהם.

יש המסתפקים בהתמרמרות, אך יש גם אכולי-זעם, שנואשו מן התקווה שעוד יתגלה אצלנו ביום מן הימים דבר מה לטובה בשטח זה. מר זברסקי שמע מפני תיירים שונים למעמד-תיהם וסוגיהם דברים גלויי לב, שבי הם מובע צער אמיתי על חוסר הסי-פול היעיל והאדיב לגבי המבקרים בארצנו. ברם, אינם חסרים גם כאלה העושים את ההזנחה הזאת מצדנו כר-דום לחפור בו תהום בין יהדות אר-צות הברית וישראל.

הנה סיפר תייר אחד שבמסעדה או במלון בתל אביב הוגש לו חשבון "משומן ומפולפל" כזה שחשכו עיניו. כשהביע על כך את השתוממותו עמד בעל העסק על המקח והוריד סכום-מה. תייר אחר קרא תגר על חוסר אדיבות ושלישי על העדר הדרכה. הרי נחה זו מתקמת גם במושגי דולרים.

והמסקנה? מר זברסקי לא ניסה אפילו להאפיל על המציאות המרה, אלא גילה שלא זו בלבד שסיפורי הת-יירים המאוכזבים מרפים ידי האחרים, שברצון היו מבקרים במדינת ישראל, אך יש גם גרוע מזה: לא חסרים גם כאלה, שמרוב רוגז והתמרמרות "מכפתים את כיסיהם" ואינם פותחים עור את ארנקיהם כאשר היה לפנים, שעה שבאו אליהם גובי המגבית המ-אוחדת...

מסקנתו של מר זברסקי היתה אמנם מקומית בלבד. הוא הציע תיקון המצב בתל-אביב באמצעות העיריה ומוסדות מוסמכים אחרים.

אך נשאלת השאלה: האמנם אין זו בעיה ארצית וענין לשיטה אחת כל-לית? האמנם תעשה כל עיר ועיר "שבת" לעצמה בקבעה סדרים מקומיים?

מהעולם הזה, הצלילים המוסיקליים כובשים את השומעים טפח אחר טפח, הנך חש שהם נושמים נשימה אחת, כגוף אחד; העולה והצבה, המשכיל והשוליה — צלילי-המוסיקה חודרים ללבבות כולם. הם מבחינים רק בין לב אסום ולב פתוח...

לא לכל אדם יש חוש, הבנה ויחס לעתידות. דברים אלה, מן הראוי לפתח. ואם ירבה אדם לבקר באותו בית-תרבות הקרוי י.מ.ק.א. הנוצב במרכז של בירת-ישראל, מסתמא אף יחס זה יוקנה לו, כמעט בעל כורחו. בכל פנה, בכוכי-חומה, העשויים לדבר, וב-ארונות מונגנים מוצגים לראיה כלי-חרס עתיקים, כדים וסתם אבנים מכור-סות כתובות מוזרים. הכל ערוך ומ-סודר ברוחה ובטעם, ממש עונג למראה.

אולם-ספורט, מיוחד לחורף כנראה; רחבי-ידיים ומלא קול מתעמלים בשעות אחרי-הצהריים והערבים הארוכים. סניף "הפועל"-ירושלים, המשתכן כאן, זכה לנחיתות ולתנאים — שכמדומני לא רבים מסניפיו יכולים לחלום על אודו-תיהם. קבוצות-הנערים המחלצים את עצמותיהם ומותחים את שרירי-שריהם, וקבוצות הנערות, ההודפות כדור, מנענעות את אבריהן, המבשילים והולכים, בקצב אחיד, בתנועות נאות ומ-עוגלות — מדגימים את מלוא מובן המלה-המושג: "תרבות-הגוף". קול ההס-חות אשר לכדוריה-הפינג-פונג, הנחבטים ב"רסקות" יעלה על לוח-לבך, שגם שעשועים לא יחסרו כאן. רבים מחב-ריך יטפחו על כפפיהם בטרם תשלם את סבוביך בבית-מדות זה, משמע מקום-מפגש הוא לרבים, והנאה עזה תמלא את לבך, עד אפס מקום; שפי-תיך תלחשנה — בלי משים — תפילה: כן ירבו!

בתל-אביב קוראים לזה — "כסית", בירושלים — "עטרה". סדנא דארעא חד הוא. שם אמנם נצבים הכסאות ברי-חוב, עד שאין הגשם מטריד את יושביהם ומגרשם — בירושלים הקרירה אין איש מנסה לשרבב את חוטמו החוצה. שם אמנם, אדם "הגון" לא יעז להראות את פרצופו, וכאן, אף סתם בני-אדם סרים לשחות כוס של קפה לעתים; ובכל זאת — "כסית" תל-אביב ו"עטרה" ירושלים שוים, זהים כמעט — מרכזי בטלה וסוביבות-ישר-אלית-מיוחדת במינה, מאין כמוהם. "לא היית שלושה ימים ב"עטרה"?

המקרר
סמ"ב

וקסברגר
תל-אביב, רח' מונטיפיורי 10

עם הצגת אותלו

משמעות נוספת לה, — רקע חברתי ומדיני עמוק. יאגו, המסמל את הרע שבאדם, גם מגלם את השפל בחברה, במלוכות, במדינה. הנטייה לעלות ולזכות, ואף על גופו של הוולט, אלה נחלתו של הפרט בלבד. שקספיר מצביע בדמותו של יאגו על השחיתות והרקבון שבחברה השולטת של המאה ה-16. השאיפה לשלטון, — הנובעת מטעמים שונים, — היא המביאה בסופה להרס וחורבן; שאיפה זו מוליכה לאסונות, גם אם מתגלת היא בממדים זעירים של חדרי-חדרים או בשוני האקלים — בחברה, במדינה.

אין להתעלם מהעובדה ששקספיר הצביע ביצירה זו, ככרוך יצירותיו, על התהום העמוקה שבין שכבות החברה במדינה. שקספיר הדגול, זכותו בזה, שהבין וגם ביטא במחזותיו את הרקוב שבמסטר המלוכני, הדספוט, השולט. הוא הבחין בסבל ההמונים וביסוריהם, הוא ידע להצביע על כך ואף לזעוק, — אבל עדיין לא עלה בידו להראות דרך כיצד ללחום נגד הנגע, איך לשנות את הקיים.

ובאותה המידה שיאגו מסמל מאות ואלפי יאגוס בחברתנו, ובדיוק כמו שאותלו מסמל מיליונים של מושפלים בימינו, כך גם שאר הדמויות במחזה. רודריגו, האדם הבינוני, המכשיר ערוב בידי הנוכל, כי מאמין הוא עדיין בתמימותו באהבה הנצחית וביושר האדם, גם רודריג מסל משהו. קסיו, הבוטח בתפקידו ובמידותיו, בטוח היה, שמשורתו קבועה היא לעולמים... וזהו ברבנציו, הסנאי טור מונציה, שאינו יכול להבין בשני אתו העזרת למצביא הכושל שגם לבי חו הזכות לאהוב ולהתמסר לגבר, שלא הוגש לה על מגש של כסף בתוכו של הדוכס וחצר המלוכה.

שלוש דמויות של נשים מופיעות במחזה: דסדמונה, העלמה יפת-התואר, טהורת-הלב ועדינת-הנפש, סמל השלמות שגבר יכול להשתוקק לו; אמיליה, אשת יאגו, אשה כמרביט שימי, פשוטה וישרה, — אם גם בגייה חולפת אינה זרה לה; ביאנקת, אשת האהבים של קסיו, הנערה קלת הדעת, שמעלותיה החיצוניות עולות על פנימיותה המפוקפקת.

דמויות שונות וטיפוסים רב-גונים שמקורותם לא נפגעה כלל גם אחרי 350 שנה. ובה נבחן שקספיר כקלאסיקון. ביצירותיו כל סימני הקלאסיות: כל דבר שעליו הוא מצביע נצחי הוא, יכול הוא להתרחש בכל מקום, בכל עת ובכל המסיבות.

לאחר סעודה שנערכה לכבוד של חי ונציה חונק אותלו את אשתו. רודריגו אורב לקסיו ופוצע אותו, אך הוא עצמו נקטע בידי יאגו. בשמעה כי יאגו הוא אשר הדיח את אותלו, מבינה כי אף היא סייעה בלא-יודעים בידי בעלה, והיא מגלה לכל את פשעיו. יאגו דוקר את אמיליה וגמסר לדיון על מעשיו. אותלו המיואש מאבד את עצמו לדעת.

זאת היא העלילה, והו הרקע לטראגדיה המתחוללת לפנינו על במת "הבימה". אהבה טהורה מול קנאה אכזרית.

נשאלת השאלה: כיצד מצליח יאגו זה בכל תחבולותיו האפלות; כיצד עולה בידי הנוכל לרמות את הכל, מבלי שיפול כל חשד על מעשיו? התשובה על כך היא פשוטה: הצלחתו של יאגו טמונה בעובדה, שכל צעד במזימותיו מחושב הוא, שכל אינ-טריגה מותאמת וצמודה למציאות הא-פורה. כל תחבולה אינה צריכה להיות תחבולה דוקא, כל שקר וכזב אין דינו בכך. שקספיר הבין זאת והקפיד על כך היטב. יאגו לא חיפש המצאות פנטסטיות להצלחת מזימותיו, אלא הפוכו של דבר. יאגו הפיקח והירוס לא הרחיק לכת, כי הוא מכיר ויודע את חולשותיו של אדם. הוא ביסס את מלכתו הבויה דוקא על דברים העלולים להתרחש ומתרחשים כל יום וכל שעה. הרצון לסלק מתחרה — ידוע ברבים; השאיפה לתפוס עמדה חשובה בחברה ולהגיע לשלטון, — מעשה שכוח הוא; וגם בגידתה של אשה — תופעה יומיומית היא. יאגו לא הרחיק לכת בחיפוש אחרי חומר לתחבולותיו, כי הוא מצא או לפניו, סביבו, על ידו ממש. ומציאות זו מקרבת את העלילה כל כך ללבנו.

סיבה נוספת להצלחתו של יאגו, מולו עומד כושי אדם בן גזע נחות, דרגה מעריצים את אותלו, כי זקוקים לשרותיו. אין מצביא שני לו ולכשי רונותיו בנציה, וזקוקים בו במלחמה נגד התורכים. כל הערצה אינה נובעת אלא מתוך חשבון קר ופשוט זה. השני אה נגד הכושי קיימת ומורגשת בלב הכל — חוץ בלבה הטהור של דסדמונה. השנאה הגזעית רק הושתקה והורחקה לפי שעה.

מעשיו של יאגו המחניף, המססך וההולך רכיל, והשנאה לכושי, —

עולה והנשגב, ואת כל הבזוי והשפל. לפנינו התמודדות בין חיצוניות גסה בעלת נפש עדינה (אותלו) ובין אצילות מלאכותית שאופי שפל לה (יאגו) וביניהם בולטת דמות יפת-התואר, אר, לב עלמה טהור וישר (דסדמונה) שלש דמויות שסביבן מתרקמת העלילה.

אותלו הכושי, שר צבא ונציה, לקח לו לאשה את דסדמונה, בתו של ברבנציו, אחד מגדולי העיר, אשר ברחא אליו מבית אביה. יאגו השלישי, שונאו של הכושי, הבטיח בשיעורו לרודריגו, הצעיר הפתי, כי יעזור לו למשוך את לב דסדמונה, וכעת, לאחר שגודע דבר נישואיה, הוא מתאמץ לשכך את חמתו.

ברבנציו מאשים את אותלו כי בסמים ומעשי-כשפים לקח את לב בתו והוא תובעו לתת את הדין. בינתיים גודע בנציה כי צי התורכים יצא למלחמה, ללכד את קפריסין. בפני מורצת הסינאט דורש ברבנציו משפט מן הדוכס. אותלו מספר למושל העיר על אהבתו הכנה לנציה ודסדמונה מעידה אף היא כי אהבתם טהורה ולא מעשה שטן היא. הסינאט מצדיק את אותלו ונותן בידיו את הפיקוד על קפריסין. רודריגו כמעט אומר נואש, אך יאגו, אשר זה הכסיל הוא כלי-משחית בידיו וגם מקור לא אכזב של ממוץ, מעודד את רוחו. מזימת יאגו בשלה: הוא יכריע את אותלו על ידי שיעורר חשד בלבו כי דסדמונה נושאת עיניו אל קסיו, סגנו של המצביא. כך יעלה בידו חפצו הכפול: להרוס את אשתו של הכושי וגם לרשת את מקומו של קסיו.

קסיו, יאגו ודסדמונה, מגיעים לקפריסין ואחריהם אותלו. צי התורכים נטרף בסערה וחיל המצב חוגג. יאגו משקה לשכרה את קסיו ומביא לידי תגרת-חרבות בינו ובין רודריגו ומונטנו, מושלו הקודם של האי. אר-תלו מעניש את קסיו ומעביר אותו מן הפיקוד. יאגו מעורר את קסיו לפנות אל דסדמונה כי תשתדל בעדו לפני בעלה, שלא יחמיר עמו בדין בשל עבירה על תקנות משמעת. דסדמונה בתמימותה מפצירה באותלו שיחוס על קסיו ולא יפריז בענשו. יאגו נותן בלב אותלו את החשד הנורא כי אשתו תובגדת בו עם סגנו הצעיר ויפה המראה. מידי אמיליה אשתו מקבל יאגו את מטפחתה הרקומה של דסדמונה, תשורת-אהבתו של הכושי, ומניח אותה בחדרו של קסיו. בהוסיפו לנסוך בנפש אותלו את רעל החשדות והקנאה אומר לו יאגו כי ראה מטפחת זו בידי קסיו. אותלו, כולו חמה ומכאוב, נשבע לעקור מלב את אהבתו לדסדמונה ולהכרית אותה ואת טומאתה מעל פני האמה.

בו בזמן שדסדמונה מנסה שוב לבקש מאותלו שישב את קסיו על כנו מבקש אותלו מידה את מטפחתו ונוכח לדעת, כי אכן המטפחת אינה בידו. קסיו, שמצא את המטפחת בחדרו, נותן אותה לביאנקת. אשת-אחי ביו. יאגו מוסיף ללבות את אש החשדות והטרור בלב אותלו. הוא שואל מפי אמיליה על הליכותיה של דסדמונה עם קסיו. אמיליה נשבעת לו כי לא ראתה שמץ חטא באשתו וכי טהור רה היא, אך כל דבריה לשוא. אותלו קורא לדסדמונה ובמר רוחו ויסוריו הוא מטיח בה את אשמת הפריצות. יאגו מסית את רודריגו, המקוה עדיין לזכות באהבת דסדמונה לארוב לקסיו בלילה ולרצחו.

יצר האהבה והקנאה חביו בלב כל אדם ואדם. הוא מתגלה בצורות שונות, אבל חמיד מרעית השטעתי. הוא מפלס דרכים שונות למחשבותיו של האיש, פותר את בעיות החברה לפי ראות עיניו הוא; מוציא מסקנות, — ואם גם לא תמיד הן נכונות, — וקובע את דרכי פעולתו בהוה ובעתיד. ויכוח ישן נושן נוסב סביב בעיה זו, ויכוח שמסקנותיו שונות ואף מרוחקות אחת מן השניה. הפילוסופיה העתיקה והמודרנית כאחת ניסו במשך דורות למצוא פשר לאותו הרגש, הירצו, ששמו אהבה. ניסו חכמים ואנשי מדע, אך הפתרון מהם והלאה. על מה מבוסס יצר זה, מה כח משיכה וחיכוך נקודות התורפה שלו; מתי מותר לדבר על אהבה אמיתית ונאמנה, וכיצד להסביר את תופעות הלחי שלה. יש השקפה פילוסופית האומרת, שאהבה, מקורה באגואיזם; אהבה האדם את רעהו, כי אהבה הוא את עצמו ולכן חוק עליו רצונו שיא-הבוהו. ואין להכחיש שיש אמת בדבר רים אלה. כי אין מסירות שלמה ומושלמת נרכשת, אלא על ידי הודיות. ואם נכון הדבר לגבי האהבה, על אחת כמה וכמה נכון הדבר לגבי אותו הירצו הנובע ממנה ושהוא חלק בלתי נפרד ממנה, — הקנאה.

שוכנות היא עמוק בלב האדם, — אם בהכרח היא מתחת לסף ההכרה; שוכנת היא אהבה-רעש שהתפרצותה נדירות או קרובות יותר. קיומה — עובדה היא. ואם גם יצר שלילי הוא, אין להתכחש לו. הקנאה, יצר מרדני הוא, המסוגל להוליק אדם שולל ול-הפכו לחיה טורפת ממש. אדם, המנסה לשלול את קיום היצר ולהתעלם ממנו, — כאילו מרמה את עצמו, את עצם קיומו. הקנאה, ששורשיה שונים, ממי-לאת לפעמים את האדם עד תום, סופגת את לשד עצמותיו ומוליכה לא פעם למעשי שפל ורצח.

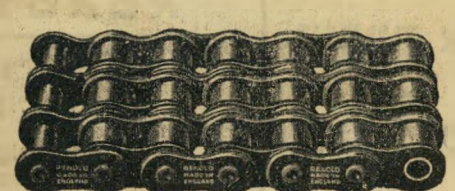
נושא נצחי זה שימש רקע לטראגדיה של שקספיר. הוא פורש לפנינו את הבעיה בכל הרציונות והדרמטיות, הראויות לה. הוא מציג לפנינו את האהבה בכל יופיה ותפארתה, הוא חושף לפנינו את הקנאה הפרועה על כל חסרונותיה ופגמיה. המחזה שלפנינו הוא מראה, שהוגשה לכל אדם, מראה שבתוכה הוא מבחין בדמותו הוא, ב"אגוז" שלו. המחבר אינו חוסך ביצירתו בתמונות סיריאליסטיות, כי ברצונו ובכוחותו להציג בפנינו את המציאות כפי שהיא, את האמת הפשוטה והמטורפת כאחת.

שלוש דמויות עיקריות מוצבות במרכז המחזה: אותלו, דסדמונה ויאגו. שלש דמויות, המעצבות את כל המ

● **מרכז השרשרות לישראל** ●

בימ"ס "טכניקה" יעקב בוקשטיין

רח' רמב"ם 22, טלפון 3216, רתל-אביב

שרשרות וחלקי הנעה לתעשייה, חקלאות, מכוניות, אפנעים ואפנים

הידוע לך על האיכות המשובחת של עבודת קשט?

קשט מנקה וצובעת

באולם ישיה חסן
המחודש
תכנית מס' 16

לי-לה-לו

מתח גבוה...!
2 הצגות לערב 7.20, 9.45
יום שלישי 21.3
יום רביעי 22.3 קרית מוצקין

אליזבת ברנר

השתמשה בהצגותיה בישראל אך
ורק ברמקולים שלנו לשביעת רצונה
ורצון הקהל.

רדיו דוקטור

רח' אידלסון 4 תל-אביב טל. 5195

תיאטרון קאמרי

יום ה' 16.3 "הצל" 8" היכל ס"ת
מוצ"ש 18.3 "הם יגיעו מחר"
2 הצגות ב"ב 6.30 וב" 9
תל-אביב
יום א' 19.3 "הצל"
יום ב' 20.3 "הם יגיעו מחר" ת"א
יום ג' 21.3 "הצל" 2 הצגות קרית-חיים
יום ד' 22.3 "הצל" חולון

יום ה' 23.3 הצגת בכורה

"מאז גן עדן"

קומדיה מאת ג.ב. פריסטלי
עברית: יאיר כורלא
ההצגה: ג. פלומסקין
הצייר: ע. שיק

הבימה

יום ה' 16.3 "חליל הכשפים"
(לפועלים)
יום ה' 16.3 "ברברה בלומברג"
בשעה 9 ב"אמון"
מוצ"ש 18.3 "אותלו" תל-אביב
יום א' 19.3 "חלום ליל קיץ" ת"א
יום ב' 20.3 "אותלו" תל-אביב
יום ג' 21.3 "בערבות הנגב"
ב"רמה"
רמת-גן

התחלת ההצגות הרגילות בשעה 8 בערב
בקרום — הצגת בכורה

"עיר שלנו"

מאת: טורנטון וידר
עברית: מנשה לוין
ההצגה: אריק שינלנק

להל

תיאטרון פועלי ישראל

יום ה' 16.3 אינקובטור על הסדע
ב"ב בערב "ציון" ירושלים
מוצ"ש 18.3 אינקובטור על הסדע
ב"ב בערב תל-אביב
הכרטיסים מ"מ 13.3 כוחם יפה רק להצגה זו
יום ה' 23.3 אינקובטור על הסדע
ב"ב בערב "ארמון" חיפה
התחלת ההצגות הרגילות ב"ב בערב
בקרום — הצגת בכורה

תעלולי סקאפו

פתח-תקוה
יום ה' 30.3 8.30 ב"היכל"

ריגולטו

המנצח: ג. זינגר

כרטיסים:

פתח-תקוה — בית מסחר ניפולר טל. 254

בקרום

כרמל

פתרון תשבץ 14

במאוזן: 1 — חפץ; 3 — ענן;
5 — ועד; 7 — בלאו הכי; 9 —
רץ; 11 — רש; 14 — משא; 16 —
נכס; 18 — חכמת היד; 19 — אבן;
20 — בור; 21 — מץ; 24 — עב;
27 — מוזיאון; 29 — חרש; 30 —
טפל; 31 — הון.

במאוזן: 1 — חצבת; 2 —
צואר; 3 — עדה; 4 — ודי; 6 —
עוצר; 8 — כח; 10 — משכב; 12 —
שנהב; 13 — מסדר; 14 — מחאה;
15 — אמנם; 17 — כיוור; 22 — צעיר;
23 — לו; 25 — באשה; 26 —
כנען; 27 — מחט; 28 — זחל.

פתרון תשבץ 13 — בגליון הבא
נותרו עוד ימים אחדים
למשלוח הפתרונות
הפותרים ישתתפו בחלוקת
הפרסים

דמדו

אנגלית

מהר ובאופן יסודי

ביום א', 19 למרץ, ב"ב בערב
יפתח קורס חדש למתחילים.

פרטים והרשמה גם לקורסים קיימים
(כל הדוגות) משעה 5 עד 8 כל ערב.

המטאטא

"עגל הזהב"

יום ה' 16.3 עגל הזהב
ב"ב 8.30
מוצ"ש 18.3 עגל הזהב
ב"ב 6.30 וב" 9
יום א' 19.3 חיות הנגב באות
העירה
יום ב' 20.3 עגל הזהב
ב"ב 8.30
יום ג' 21.3 עגל הזהב
ב"ב 8
יום ד' 22.3 יום מנוחה ב"ב כרכור

הופעת אורחים

זיגמונד ורוזה

טורקוב

תל-אביב

יום ה' 16.3 ב"ב במוגרבי

חדרה

יום ד' 22.3 ב"ב באולם "חוף"

אולם
"אהל-שם"
רח' בלפור 30

הופעת אורחים

יום חמישי
16.3.50
ב"ב 8.30 בערב

דזייגן ושומכר

בתכנית: ויסעו ויחנו (באדיש)

בהשתתפות:

נורה משורם, הומריה העממית

ע"י הפסנתר: דן בליטנר

כרטיסים: "כרטיס", אלבני 31, "ארמון", הס 4.

ירושלים —

אולם י.מ.ק.א.
מוצ"ש, 18.3.50,
ב"ב 8.30 בערב

פונסוס

תל-אביב —
אולם "אהל"
ביום ה' 16.3.50,
ב"ב 8.30 בערב

תכנית מחודשת רסיטל לריקוד רפאל אריה פניה חכם

(הוליבוד) (מילדן)

ליד הפסנתר: גינטר שפרכר

ליד הפסנתר: רוזה גבאי

כרטיסים אצל: תל-אביב — "שלוזינגר וספרינגר, נחלת בנימין 2, בן-יהודה
מס' 62, "כרטיס", אלבני 31, כנף, יפו, בוסטרוס 9, — ובקופת הערב.
כרטיסים לירושלים — חנות כהנא ובקופת הערב.

תכנית בתי הקולנוע

החל ממוצאי שבת 18.3.1950

מגדלור	אוריון	ארמון, חיפה
צלילי המרי	שבוע שני נשואין בהזמנה בהשתתפות בטי דיוס	תקיעת כף
אופיר	אסתר	אורה, חיפה
שבוע שני אחדות ושלטון בהשתתפות: ספנסר טרייסי וקסרין הפבורן	שבוע חמישי המעין המתגבר	גיוני בלינדה

כתבת המערכת והנהלה: תל-אביב, רחוב לילינבלום 12,
טל' 4414, ת. ד. 1962 / העורך האחראי והמו"ל: א. קיסרי /
דפוס: תל-אביב, רחוב סין 6, טל' 2239 / גלוסות:
ציקוגרפיה "ארץ-ישראלית" בע"מ / ההפצה: דוד סופל ובניו.

פשוט מאוד: אם אין להכנס דרך הדלת, נכנסים דרך החלון. השומר מצליח לעצור "מסתנן".

"האפי אנד": לבסוף מתברר שיש מקום לכלם, יותר מזה: אף יש מקומות ריקים. אם כן, למה להדחק?

צלום: צימט

"מסתנן" אחר הצליח להמלט. הנה הוא כבר בפנים הקרון.

על שני החיילים

אין יוצא ואין נכנס, קבוצה עומדת מנל קבוצה ואף אחת מהן אינה מוכנה לחתור לחברתה. ממש כבסיפור על שני התיישבים שנפגשו זה בזה על הגשר הצר ואף אחד מהם אינו מוכן לסגת.

הצלם שלנו הצליח להנציח את התמונה הזאת ואת הנסיגות להתגבר על המצב ולשבור את הקפאון. ישנם בינינו לא רק ארטיסטים אלא גם אקרובאטים והם "מתפלחים" (כלשון ילדינו) אל תוך הקרון. לבסוף שוררת אידיליה. אפשר לנסוע בשקט ובנחת, בהרוחה. אפשר היה להגיע לידי מצב כזה מיד עם ההתחלה, לו היתה קצת סבלנות ונטיה להבין איש את רעהו. זאת, כמובן, אין לדרוש...

נתברכנו ברכבת ישראל ואפשר לעלות בה ירושלימה. הלאה האוטובוס — אמרתי בלבי — הלאה הצפיפות, הלאה מכוניות הסקסי היקרות, אסע לי ירד-שלימה בשקט ובנחת, ברוחה, אטייל לי בזמן הנסיעה בקרון כאחת נפשי. הנסיעה ברכבת נעימה אמנם ואין להשוותה בשום פנים לאוטובוס, אך ברצוני להצביע על תקלה שראיתה במו עיני לפני התחלת הנסיעה. הרכבת מניעה, ההמון הרוצה לנסוע מתקיף את הקרונות ורוצה להכנס לתוכם. זו זכות, הוא רוצה להכנס בהקדם. ההמון שהגיע למטרתו, רוצה לצאת,

אזה רוצים להכנס לקרון, אזה רוצים לצאת מן הקרון, כך נחסמת התנועה לחלוטין, אין יוצא ואין נכנס.

העולם הזה צוהר

אדיבותו של מדצור

אני בא מיד! שתו בינתים את המים!

בתקופת המכונה

אינני מתערבת בבשול לעולם. זהו תנור חשמלי אוטומטי לגמרי!

עצה נכונה

את זקוקה באמת לנופש קצר ממני. את יודעת מה? אצא לסלורידה לכמה שבועות.

האדם הנכון במקום הנכון

תייר אמריקאי אחרי ביקורו בארץ נוכח לדעת שבארץ שוררים שני משב-רים, א. משבר הדת (במחנות) ב. משבר הכספים (דיונים). אכן הוא הציע לנהוג דוגמת אמריקה, לשים את האיש הנכון במקום הנכון. ולכן, יש למסור את תיק האוצר להרב מימון (מימון), ותיק הדת לאליעזר קפלן (כהן דת) והכל יבוא על מקומו בשלום.

שמואל סיתון, תל-אביב

מעשה בייקה

מעשה בייקה שראה בחלון ראוה מין המצאה מודרנית משונה: כורסה ביום ומטה בלילה.

אכן נכנס לחנות ובקש הסברות. בעל החנות מלא את מבוקשו של היקה ברצון. כשמו כן הוא: כורסה ביום ומטה בלילה. היקה התחיל פתאום לג-רד את עורפו במבוכה והפליס לבסוף: — אין זה בשבילי! הנני אופה וזקוק אני למטה ביום ולכורסה בלילה. ב.פ., תל-אביב

מעשה בשעון, גוי ויהודי

ברוסיה הסובייטית החליטו להנהיג „שבוע של יושר“, מכיון שרבים היו הגנבים, הפושעים, הרמאים וכו', וכן החלטו, כי אין לאדם רשות להרים חפץ שנמצא ברשות הרבים, אלא להשי-אירו מונח, עד שימצאוהו בעליו.

יום אחד עובר ברחוב גוי גברת, ומוצא שעון זהב, הגוי מרימו, אך נזכר בשבוע-היושר, ומניח חזרה את המציאה. כעבור זמן עובר באותו מקום יהודי, ומוצא את שעון הזהב, היהודי גוחן ומרים את השעון, מקריבו לאד-נו, מקשיב לתקתוק ואומר: „אתה הולך? גם אני הולך, נלך יחד“...

ראובן צבי, רמת-גן

ההבדל

מה ההבדל בין יוסף ממצרים ליוסף שלנו?

יוסף ממצרים הושלך לבית האסורים ויוסף שלנו משלך לבית האסורים.

יששכר ש., ירושלים

כלות

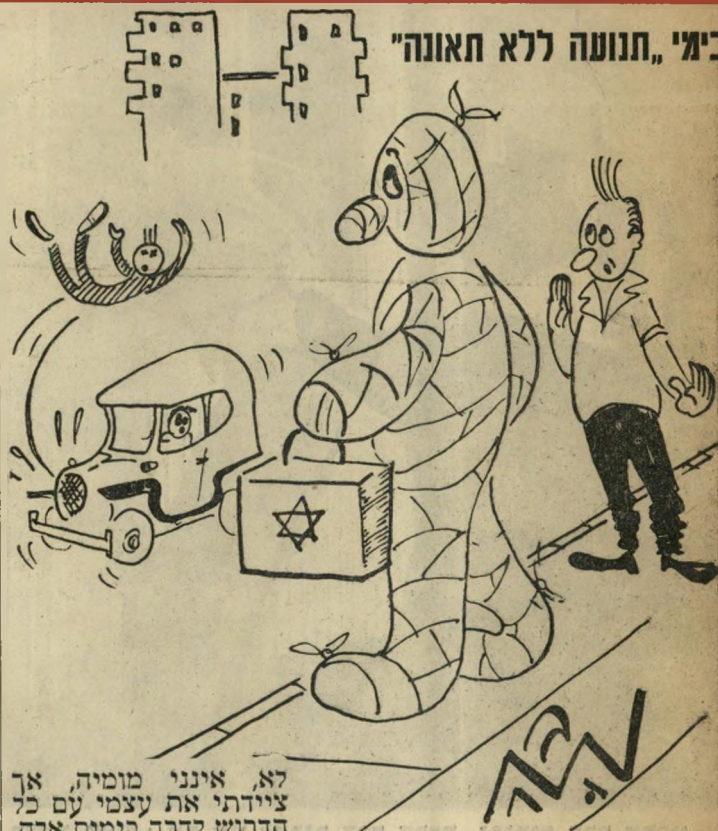
שמלות-חופה וצעפים, מודלים חדישים, בהומנה ובהשאלה, יותר יפה ויותר זול מכל מקום אחר. ציפיות וציפות למיטה ולכרים, יפות מאד — ובכל זאת בזול. לבני גברות, כתנות, קומביניזונים במחירים מפתיעים. חצאיות, חול-צות וחלוקים לעונה במחירים נוחים.

עבודת ד.

סלון „פדין“

תל-אביב, רח' נחלת-בנימין 3.

בימי „תנועה ללא תאונה“

לא, אינני מומיה, אך ציידתי את עצמי עם כל הדרוש לדרך בימים אלה.

יוסף או...

אשתו של שר האספקה והקצוב, קוראת לבעלה דביוסף. ואילו עקרות הבית, קוראות לו: דב! הוסף!!

פוליטיקה ובנאום

— האו"מ מטפל בחיות שעל הר-הצופים.
— ומה הפלא, הרי זה הוא החיל הבינלאומי שלנו...

חלוקה

תייר שראה תור ארוך מזונב מאחד ממשרדי האספקה והקצוב, שאל: — מה מחלקים כאן?
— צרות — השיב לו אחד העומרים בתור.

חנניה גפשוטין, ראל"צ

דמרות הצנע

האשה השמנה לנהג האוטובוס: מדוע אינך נותן לי להכנס? יש שני מקומות פנויים?
הנהג: כן, אבל לא זה ליד זה...

רובינסון — ארטיסט

בזמן בקורו של רובינסון אצל הרבי מגור התפלל כחסיד ממש. אמר יהודי אחד לשני: מה הפלא, הרי הוא ארטיסט...
יששכר ש., ירושלים

מעשה שהיה עם מכריח

(לא בדיחה)

מעשה במכריח מזונות תושב הש-רון, שרצה להבריח 12 תרנגולות לת"א. ארזם בארגז, ושם את הארגז על גג האוטובוס בו נסע. אולם לרוע מזלו כשעלה הפקח על המכר-נית לשטם בקורת, החלו התרנגולות לקרקר. הפקח עלה על הגג, הוריד את הארגז, ושאל לבעליו. המכריח שתק והארגז הוחרס. למחרת הו-פיע המכריח בתחנת המשטרה והו-דיע שבליה הקודם נגנבו מזולו 12 תרנגולות. לאחר חקירה נתגלו התרנגולות בתחנת הפקוח על המזר-נות והוחזרו לבעליהם.

יצחק פורר, רחובות

כדורגל ומתמטיקה

היכן יכולות לשחק חמישים קבוצות כדורגל בבת אחת? — במאה שערים!!

אליהו שוורץ, תל-אביב

פרס של לירה אחת זומה בעל הבדיחה הנדפסת ראשונה במדור זה. בדיחות אנא לשלוח למערכת „העולם הזה“. על המעטפה יש לציין: „עולמו זה הקטן“.